

Tartalom

Tartalom	
Tartalom	3
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	10
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiát környezet bemutatása	13
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	60
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	70
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	80
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	89
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	91
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	92
1. A HEP IT részletei	92
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	97
3. Megvalósítás	101
4. Elfogadás módja és dátuma	106

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent **Beliügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal **összehangolja a település más dokumentumait**¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Pákozdi nagyközség Magyarország egyik legismertebb települése: az 1848. szeptember 29-i győztes pákozdi csata melyen a lelkekbe ivódott. Történelmünk egyik legfontosabb eseménye.

A nagyközség Fejér megyében, a Gárdonyi Járásban, a Velencei-tó északi partján található.

A tipikusan szalagtelkes település belterületi utcái a Velencei-hegység délkeleti, 110–155 méteres tengerszint feletti magasságban elhelyezkedő vonulatain futnak.

Anonymus a 13. század eleji Gesta Hungarorumban említi, hogy a honfoglaló magyarok Százhalombattától („Centum Montes”, azaz Százhalom) Veszprém felé haladva a pákozdi hegy alatt töttek tábor („iuxta montem Pacostu”). A település neve feltehetőleg pusztá személynevből keletkezett szláv eredetű minta alapján (vö. lengyel Pakost személynév, cseh Pakosta családnev). A település első írásos említése 1279-ből maradt fenn Pakazt, 1298-ban Pakazth, 1323-ban Pacazth alakban jegyezték fel.

1279-ben Péter veszprémi püspök itteni földjét átadta használatra Colymus mester veszprémi főesperesnek, protonótáriusnak. 1323–1337 közötti időből ismert Pákozdi Pál neve, aki fehérvári kanonok volt, 1348-ból pedig már a település plébániájának említése is ismert. A török hódoltság alatt az Istváni Belgrad-i (Székesfehérvári) szandzsákhöz tartozott. 1593. november 3-án a településtől északra elterülő magaslatokon zajlott a pákozdi csata, amelynek során a Pálffy Miklós, Nádasdy Ferenc és Zrínyi György vezette magyar had szétverte a Székesfehérvár felmentésére érkező Hasszán budai pasa tülerőiben lévő seregét.

¹ Költészetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Rákóczi-szabadságharcot lezáró szatmári békekötést követően Pákozdban tartották Fejér vármegye nemesi közgyűlését 1711. május 5-én. Ekkor és a 18. században végig népes település volt, amelynek jobbágjai a Velencei-tó déli partján és a Vértesalján bértel földeken folytattak extraneus gazdálkodást.

Az 1848–1849-es szabadságharc első nagy ütközete, az 1848. szeptember 29-ei pákozdai csata a Sukorótól és Pákozdtól északra lévő magaslatocon zajlott le. A Móga János vezette magyar honvédsereg megfutamította a Székesfehérvárról Buda felé vonuló Jelasics horvát bán seregét. A kőmlyék fegyverforgató férfi lakossága is részt vett a csatában, amelynek során a horvátok tartalék seregét lefegyverezték, következményeként pedig a fegyverszünetet kérő Jelasics Bécs felé vonult el. A pákozdai diadal tiszteletére 1950–1992 között szeptember 29-én tartották a magyar honvédelem emléknapját.

Egy település múltját, arculatát nagyban meghatározzák a történelmi eseményei, saját hagyományai. Pákozd a honvédó katona helytállás példaképe lett. Jó értelemben ez jelenti a hazát, a szülőföld védelmét, a szeretetet. Ezért épült itt a Domi Kápolna is, ahova 1999. október 30-án orosz földről, Roszkino falu mellől hazakerkezett minden elhunyt magyar jelképként egy ismeretlen katona földi maradványa. Örök nyughelye nyugalmat hozott sok családnak.

Őrizzük hagyományainkat. Évszázadok óta a községben megélhető forrás a nád, a nádtehető készítés, a nádermekék gyártása. Kialakultak sajátos eszközei, amelyek ugyanúgy változtak a technika fejlődésével, mint bármely iparágé. Családoknak adott és ad munkát, megélhetést. Egymásnak adják át a jelképes statéfa-botot úgy, ahogy csak az teheti, akinek a lelke is benne van.

A másik megélhető forrás volt évszázadokon át a halászat. Híres speciális eszköz volt a varsa. Halóköltőből is kötötték, de igazi pákozdai specialitás a vesszőből font esikvarsa. A pákozdai halászok az úszólápot túlrös cérnálalóval bekerítették, és az alatta tanyázó halakat, főleg harcsákat dobogással zavarták. Napjainkban is tudják családok az elkészítését. Örzik fortélyait, hogy a jövőnek is megmaradjon.

Megtaláljuk az ősi magyar népművészet hagyományait: a kerámia, a szövés, a csuhé munkák alkotói bemutatják azokat a mesterségeket, amelyek nem is olyan régen úgy ívódott a mindennapokba, hogy közben nevelt az esztétikára, a művészetekre. Megtanított gyönyörködtetni.

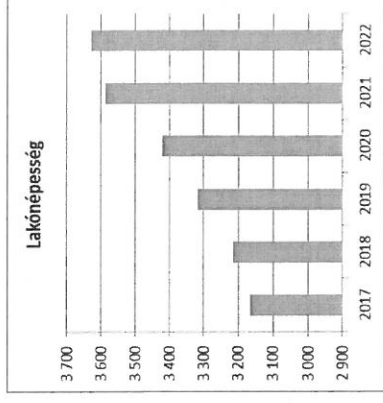
A településen orvosi, fogorvosi, védőnői ellátás, gyógyszerintézet van. A nagyközségben óvoda és általános iskola működik, új bölcsőde átadása megtörtént.

Az elmúlt öt évben Pákozd településen a lakónépesség száma folyamatosan emelkedett. (1. számú táblázat)

1. számú táblázat: Lakónépesség (fő). A lakónépesség az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma (forrás: www.teir.gov.hu)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2017	3 167	bázis év
2018	3 214	101,48%
2019	3 317	103,20%
2020	3 422	103,17%
2021	3 588	104,85%
2022	3 629	101,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

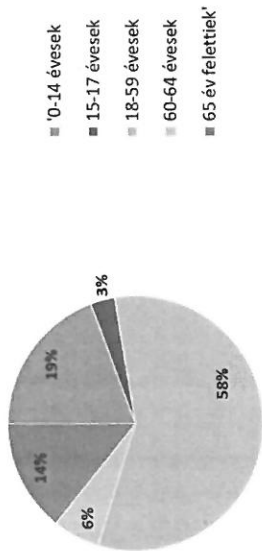
A férfiak és nők aránya közel azonos a településen. (2. számú táblázat) Pákozd lakosságának emelkedő változást mutat, melyben a férfi-női lakónépesség aránya közel azonos.

2. számú táblázat: Állandó népesség, férfiak aránya (%). Pákozd településen lakóhellyel rendelkező férfiak aránya. Két népszámlálás között továbbvezetett adat az évenkénti természetes népmozgalmi (születés, halálozás, házaságkötés, bejegyzett élettársi kapcsolat, válás) és vándorlási (belföldi, nemzetközi) statisztikák adatai alapján. (forrás: www.teir.gov.hu)

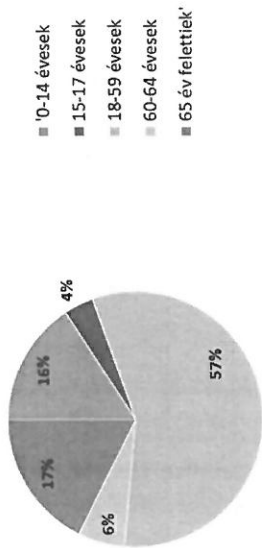
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)					
Korcsoport	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)		
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 784	1 755	3 539	50,41%	49,59%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			127		3,59%
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	344	276	620	9,72%	7,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	55	66	121	1,55%	1,86%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	1 024	999	2 023	28,93%	28,23%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	107	104	211	3,02%	2,94%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	254	310	564	7,18%	8,76%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

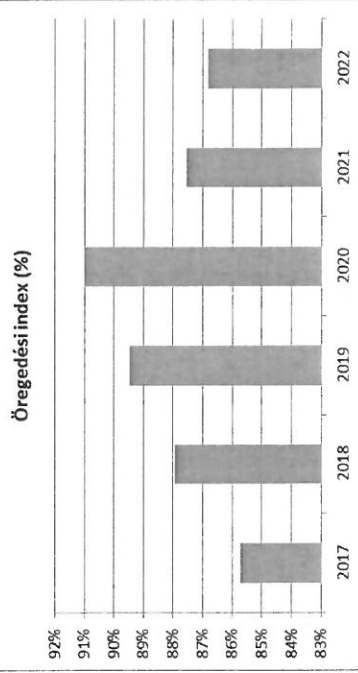

Az öregedési index 2020-ig emelkedést mutat. 2021 évben hasonlóan alakult, mint 2018-ban, 2022-re csökkentést mutat. A település fiatalodása annak köszönhető, hogy 2005-ben Pákozdd elején kialakították a Pipacsos-lakóparkot, ahová a fiatal családok kezdtek el építkezni. Székesfehérvárról, valamint a környező városokból települtek ide a kedvezőbb telekárak, az egészséges lakókörnyezet miatt. (3. számú táblázat)

3. számú táblázat: Öregedési index. A 65 év feletti és a 0-14 éves korú állandó lakosok arányaira vetítve. (forrás: www.teir.gov.hu)

3. számú táblázat - Öregedési index				
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)	
2017	480	560	85,71%	
2018	503	572	87,94%	
2019	534	597	89,45%	
2020	564	620	90,97%	
2021	591	675	87,56%	
2022	612	705	86,81%	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

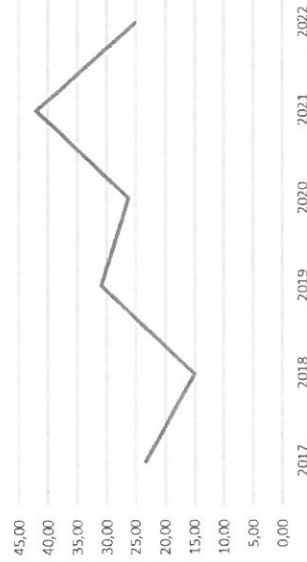

4. számú táblázat: Belföldi vándorlások. Az állandó oda- és elvándorlások különbözete ezer lakosra vetítve. (forrás: www.teir.gov.hu)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbözetének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2017	23,30
2018	15,04
2019	30,93
2020	26,41
2021	41,94
2022	25,24

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő)

5. számú táblázat: Természetes szaporodás, fogyás (eszrelek). Az elvesztések és a halálozások különbözete ezer lakosra vetítve.
(forrás: www.teir.gov.hu)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az évek születések és halálozások különbözeteinek 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS.032)
2017	-5,43
2018	0,63
2019	-1,22
2020	3,86
2021	1,43
2022	1,92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az évek születések és halálozások különbözeteinek 1000 lakosra vetített száma (fő)

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját közhatalmi, népképviselői és munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a település lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. A szemléletváltással a közösségi élet, a lakosok karitatív jellegű tevékenysége is megjelenhet, mely az önkormányzat munkáját is eredményesebbé teszi. Ennek eszközei a szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Az esélyegyenlőség megvalósítása nem csupán jogszabályi kötelezettségünk, hanem olyan hosszú távú érdekünk is, amellyel elérhetővé válik, hogy minden Pákozdon élő személy számára megteremtjük azokat a feltételeket, amelyek lehetővé teszik, hogy az életminőségükben változás következzen be.

Pákozdi Nagyközség Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférést elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- a szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központi területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

Pákozdi településen elsősorban az olyan hátrányos helyzetű családoknak, fiataloknak az esélyegyenlőségét szeretnénk érvényesíteni, akik a legkevésbé jutnak hozzá a különböző szolgáltatásokhoz, programokhoz. Legfőbb célunk a diszkrimináció- és szegregáció mentesség.

Pákozdi Nagyközség Önkormányzatának alapvető célja, hogy Pákozdi egy olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Ezáltal minden ember számára elérhetővé válnak olyan lehetőségek, programok, szolgáltatások, melyek segítségével a településen élő hátrányos helyzetű személyek szükségletei kielégülnek,

életminőségük javul. Célunk továbbá egy olyan közösségi élet kialakítása, ahol a településen élők elfogadják és segítik egymást.

- olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelektív mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településünkön.

A célunk továbbá, hogy a szolgáltatásokhoz való hozzájutások alakulásának áttekintésével felmérjük, hogy ezeken a területeken milyen problémák jelentkeznek. Emellett célként jelenik meg a csoportok számára olyan esélyegyenlőségi programokat, feladatokat meghatározni, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (a továbbiakban: HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapelvei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azaz, hogy megerősítik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjait” fejezete és **2021.06.30-i módosítása**
- a **Bélgymnázium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaithoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a**
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mótvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: SZL)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktvt.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapdokumentumként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéséként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-4 [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózási-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)
Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
„Legegyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az **Ebkvtv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készített egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összehangjáról.**

2017-ben Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megalkotta a 5/2017. (IV. 27.) számú, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy településen olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. A szociális ellátások, szolgáltatások középontjában a család áll.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékoságból eredő szükségletek, eltarottak, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naplári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Szolgáltatástervezési koncepció – a szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése szerint a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - szolgáltatástervezési koncepciót készít. Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

Köznevelés-fejlesztési terv – a helyi önkormányzati feladat-ellátási rendszerben minden községi, városi, fővárosi kerületi önkormányzatnak feladata. kötelezettsége volt, hogy gondoskodik a településen élők részére arról, hogy az óvodai nevelés és az általános iskolai nevelés és oktatás a rendelkezésükre álljon anélkül, hogy annak igénybevétele a szülők, illetve gyermekeik részére aránytalan terheléssel járjon. A köznevelésről szóló törvény alapján az állam gondoskodik a kötelezettsége – az óvodai nevelés kivételével – megfogalmazásáról. Már nem a kormányhivatalok készítik el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem az oktatásért felelős miniszter. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el vármegyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületi, alkalmazotti közösségeit, a szülői és diákiszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését (Mnkt. 24. §)

Településrendezési terv - Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatokat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településrésztervezési terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településrésztervezési terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekeltektől többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztését, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti. Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá

a megvalósítás eszközeit és nyomon követését. A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Velencei-tó Térségfejlesztő Közhasznú Egyesület 9 település – közöttük Pákozd - összefogásával alakult, azzal a céllal, hogy közösen együttműködve segítsük területfejlesztési elképzeléseinket, együtt gondolkodva fogalmazzuk meg közös céljainkat és feladatainkat, és azokat megvalósítva a Velencei-tó az itt élők, és ide látogató turisták számára valóban a „Velencei-tó a Természetes Egészség” rekreációs területe legyen.

A kistérségi társulás célja a térség fejlődésének beindítása, a realgazdaság fellendítése és a térség turisztikai felértékelése. A célok elérésének fontos eszköze az együttműködések hálózatainak megerősödése az állami, önkormányzati, magán és civilszféra szereplői között.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatahiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az ágazati beszámolóok megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Természetesen azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napijainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége is.

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak az egy főgvasztási egységre jutó (ekvivalens) jövedelem mediánjának 60%-a vásárlóerő-paritáson, euróban és nemzeti valutában kifejezve. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástág munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyomból származó jövedelmét összegezzni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH 2014. évi adataiból kiolvasható, hogy a szegénységi küszöb formában kifejezve alig haladta meg a 70.328 Ft-ot. A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

Elsősorban a mélyszegénység azokat a személyeket érinti, akiknél nagyon alacsony a foglalkoztatási és iskolázottsági ráta, erős települési és lakóvezeti térségi koncentráció és szegregáció figyelhető meg. A mélyszegénységben élők körében az ezekből a hátrányokból következően a súlyos szociális deficit és a hátrányos társadalmi helyzet újratemelődése figyelhető meg.

A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélygezi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoportozhoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazzt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az

viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtejt és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012)

A településen a népszámlálási adatok alapján nincs roma származású, azonban az önkéntes nyilatkozatok alapján (pl. választás) több roma család is él a településen. Egyik roma család sem él telephelyen vagy szegregátum területén. A település különböző részein, megfelelő körülmények között élnek. A mélyszegénységben élők elsősorban a nagycsaládos és munkanélküli személyek közül kerülnek ki a településen.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszeréből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. A településen a munka-erő piacról történő kirekesztődés leggyakoribb okai a tapasztalatunk szerint: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motivátlanság kialakulása, a társadalmi előítélet jelenléte.

A vagyoni helyzetre vonatkozó fontos információ a település lakásállományára pl. azok komfort fokozatára vonatkozó adatok. A vagyoni helyzet értékelésére alkalmas a településen gépjárműadó fizetésre kötelezett személygépkocsik száma is.

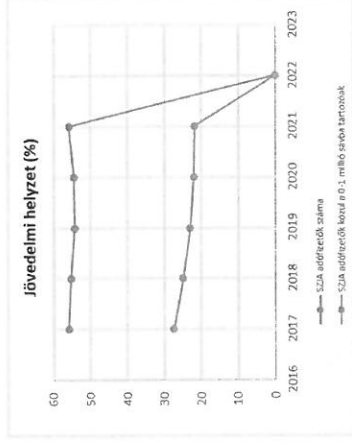
A településen egyre több olyan család él, akik a tapasztalatok alapján nem tudják fizetni a közüzemi díjakat. 2017-ben 25 család részvétel nélkül lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez települési támogatásban, a leginkább fizetési problémát okozó szolgáltatások a villany és a gáz, 2 esetben pedig az albérlet díj fizetése.

3.1. számú táblázat: Jövedelmi helyzet

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.1. számú táblázat - jövedelmi helyzet	
Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedeleműekbe tartozók
Év	az állandó népesség %-ában (TS 059)
2017	55,84
2018	55,32
2019	54,37
2020	54,54
2021	55,80
2022	n.a.
	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2017	27,42
2018	24,96
2019	23,00
2020	22,02
2021	21,82
2022	n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstár

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Pákozdi településen 2016. évben 50 regisztrált munkanélküli, nyilvántartott álláskereső volt. 2019-ig csökkent a regisztrált álláskereső száma, mindössze 32 főre, ezt követően ismét emelkedés tapasztalható. A magas munkanélküliség számát az országosan bevezetett közfoglalkoztatási program drasztikusan csökkentette. Regisztrált munkanélküli az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyilvántart.

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatási elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FtL.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevesszük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

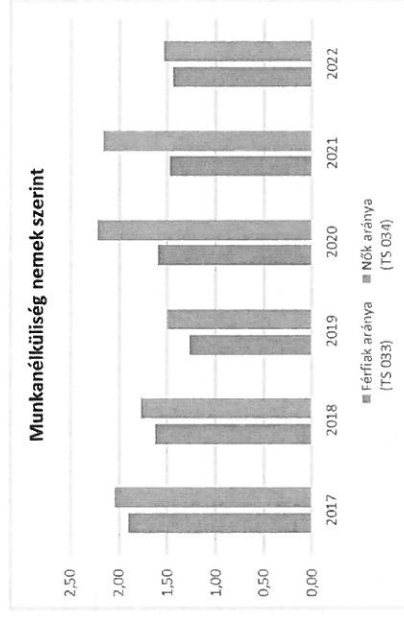
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15-24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

A településen nincs lehetőség felnőttképzésre, ennek megoldásában a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi János Hivatal Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget azáltal, hogy különböző képzési lehetőségeket kínál Székesfehérvár területén.

3.2.1. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta az állandó népességben a 15-64 éves férfiak és nők arányaira vetítve.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2017	1,90	2,04	1,97%
2018	1,62	1,77	1,70%
2019	1,27	1,49	1,38%
2020	1,60	2,22	1,91%
2021	1,48	2,16	1,82%
2022	1,44	1,54	1,49%

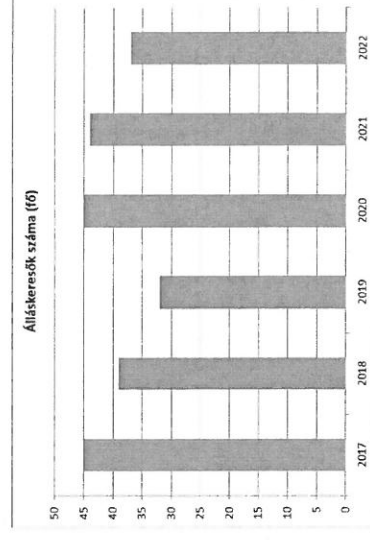
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

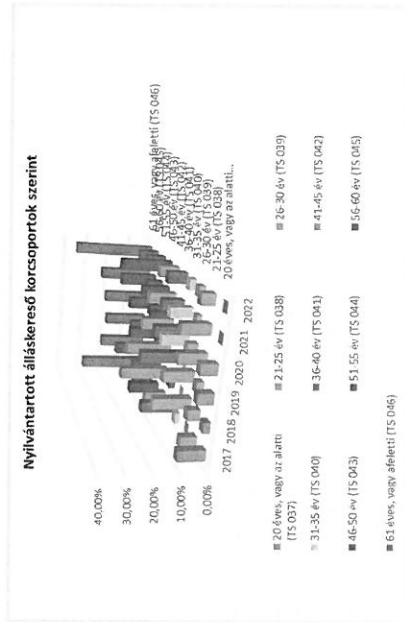

3.2.2. számú táblázat: Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerinti bontásban.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint											
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év		2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fő összesen		
	Fő	%							Fő	%	
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	%	5,00	1,00	2,00	3,00	0,00	0,00	11,11%	3,00	0,00%
	Fő	%	3,00	2,00	1,00	5,00	5,00	2,00	6,67%	5,00	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	%	0,00	5,13%	3,13%	11,11%	11,36%	5,41%	6,67%	4,00	1,00%
	Fő	%	0,00%	15,38%	12,50%	4,44%	2,27%	2,70%	0,00%	2,00	0,00%
26-30 év (TS 039)	Fő	%	1,00	0,00	0,00	5,00	4,00	1,00	2,22%	0,00	0,00%
	Fő	%	2,22%	0,00%	0,00%	11,11%	9,09%	2,70%	6,00	1,00	4,00
31-35 év (TS 040)	Fő	%	6,00	1,00	5,00	5,00	4,00	3,00	13,33%	15,63%	11,11%
	Fő	%	4,00	8,00	6,00	6,00	5,00	8,11%	8,89%	20,51%	18,75%
36-40 év (TS 041)	Fő	%	6,00	5,00	1,00	3,00	5,00	8,00	13,33%	12,82%	3,13%
	Fő	%	6,00	5,00	1,00	3,00	5,00	8,00	8,89%	5,13%	12,50%
41-45 év (TS 042)	Fő	%	4,00	2,56%	15,63%	11,11%	9,09%	8,11%	13,33%	12,82%	3,13%
	Fő	%	4,00	2,56%	15,63%	11,11%	9,09%	8,11%	4,00	2,00	4,00
46-50 év (TS 043)	Fő	%	8,89%	20,51%	18,75%	13,33%	11,36%	8,11%	8,89%	5,13%	12,50%
	Fő	%	6,00	5,00	1,00	3,00	5,00	8,00	13,33%	12,82%	3,13%
51-55 év (TS 044)	Fő	%	4,00	2,00	4,00	2,00	3,00	3,00	4,00	8,89%	5,13%
	Fő	%	3,00	6,00	3,00	5,00	7,00	3,00	3,00	6,67%	15,38%
56-60 év (TS 045)	Fő	%	13,00	8,00	6,00	9,00	10,00	13,00	13,00	8,00	6,00
	Fő	%	28,89%	20,51%	18,75%	20,00%	22,73%	35,14%	28,89%	20,51%	18,75%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

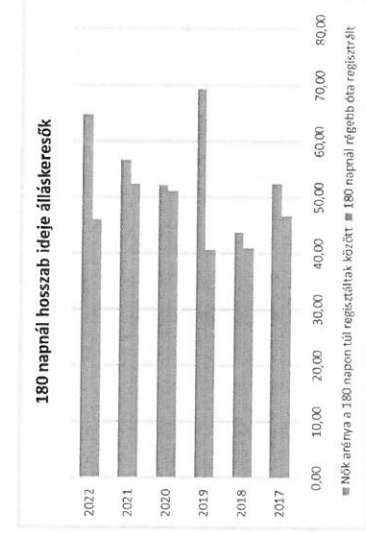

3.2.3. számú táblázat: A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya. (forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya	
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)
	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%
2017	46,67
2018	41,03
2019	40,63
2020	51,11
2021	52,27
2022	45,95

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

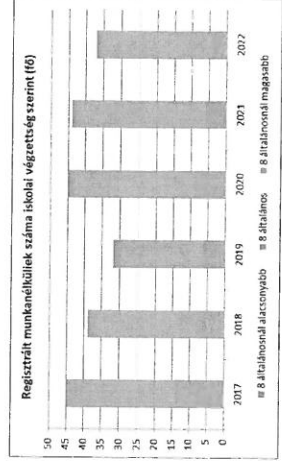

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

3.2.4. számú táblázat: Regisztrált munkanélküliek, nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerinti alakulása. (forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint								
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	45	1	13	2,22%	28	62,22%	31	68,89%
2018	39	0	8	0,00%	20	51,28%	31	79,49%
2019	32	0	6	0,00%	18	56,25%	26	81,25%
2020	45	0	9	0,00%	20	44,44%	36	80,00%
2021	44	1	5	1,14%	11	25,00%	38	86,36%
2022	37	0	4	0,00%	10	27,03%	33	89,19%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő át lépés lehetőségei;

A közfoglalkoztatásban 2017-ben 18 fő vett részt, számuk folyamatos csökkenő tendenciát mutatva 2022 évre 2 főre csökkent (3.2.5. számú táblázat). Az adatok azt mutatják, hogy nagy szerepe van a helyi álláskereső felzárkóztatásában ennek a szolgáltatásnak. A közfoglalkoztatásba elsősorban a mélyszegénységben élő, valamint tartósan munkanélküli személyeket vonja be az önkormányzat.

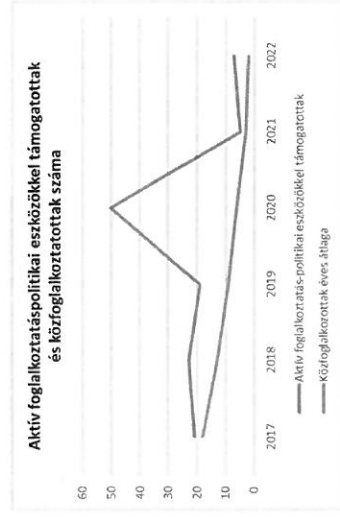
Részben tudja pótolni a hiányzó munkalehetőségeket, azonban ez csak rövid távon nyújt megoldást a helyi munkanélküliek számára. A közfoglalkoztatás nem jelent megoldást önmagában arra, hogy reintegráljuk a munkanélkülieket a munka világába. Ez a fajta szolgáltatás csak a munkanélküliek egy részének jelent megoldást, méghozzá azoknak, akik alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. Településünkön a legnagyobb problémát az 50 év feletti aktív korú személyek foglalkoztatása jelenti.

3.2.5. számú táblázat: Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak, valamint közfoglalkoztatottak számának alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai	
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050) Fő (éves átlag - fő)
2017	21
2018	23
2019	19
2020	50
2021	5
2022	7
	2

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői: közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

Pákozdi Székesfehérvár 15 km-es vonzáskörzetében található, rendszeres autóbuszjáratok biztosítják a közlekedést. Budapest 63 km-re található, ahová szintén rendszeres buszjárat közlekedik a településen keresztül. A buszjáratok sűrűsége miatt nem jelent gondot a vármegye-székhely, vagy a főváros, esetleg más közeli nagyváros megközelítése, azonban a bérlet finanszírozását nem minden munkáltató finanszírozza a munkavállaló számára, amely problémát jelenthet a munkahely választásban.

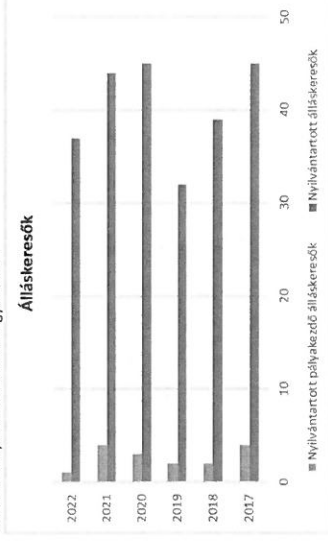
e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáféréstük;

3.2.6. számú táblázat: Pályakezdő álláskeresők száma nyilvántartott álláskeresők és nyilvántartott pályakezdő álláskeresők arányaira vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma	
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052) Fő Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053) Fő
2017	45
2018	39
2019	32
2020	45
2021	44
2022	37
	1

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Nem releváns.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Nem releváns.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj- melyeket a járási hivatal állapít meg, továbbá a képviselő-testület további települési támogatást állapít meg (Pákozdi településen: gyógyszer-támogatás, rendkívüli települési támogatás, temetési támogatás)

Természetbeni ellátások: a közgyógyellátás, az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság, melyet a járási hivatal állapít meg, továbbá a települési önkormányzat által nyújtott köztemetés, lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez nyújtott települési támogatás.

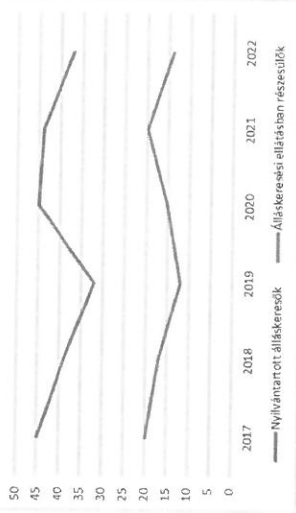
3.3.1. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök nyilvántartott álláskereső, álláskeresői ellátásban részesülők száma alapján.

(forrás: www.teir.gov.hu)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 057)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	45	2,12%	20	44,44%
2018	39	1,82%	17	43,59%
2019	32	1,46%	12	37,50%
2020	45	2,01%	15	33,33%
2021	44	1,89%	20	45,45%
2022	37	1,60%	14	37,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatáspolitikai eszközök

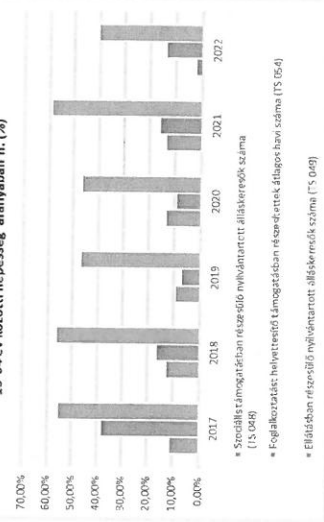

3.3.2. számú táblázat: Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök, Szociális támogatásban, foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, valamint ellátásban részesülők számára vetítve. (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2017	5	11,11%	17	38,22%	25	55,56%
2018	5	12,82%	6	16,54%	22	56,41%
2019	3	9,38%	2	7,25%	15	46,88%
2020	6	13,33%	4	9,60%	21	46,67%
2021	6	13,64%	7	16,14%	26	59,09%
2022	1	2,70%	5	13,97%	15	40,54%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

* Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)

* Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)

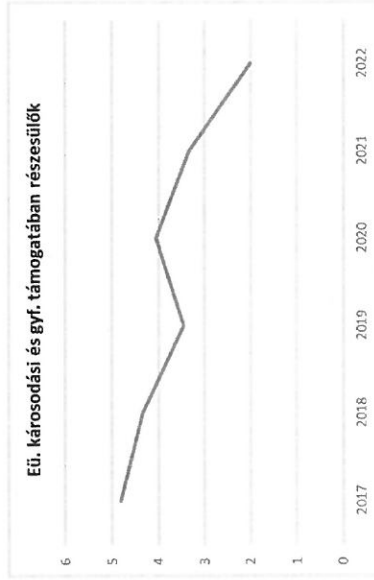
* Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)

3.3.3. számú táblázat: Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők havi átlagos száma.

(forrás: www.teir.gov.hu)

Év	Egységkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)	
	db	%
2017	5	
2018	4	
2019	3	
2020	4	
2021	3	
2022	2	

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

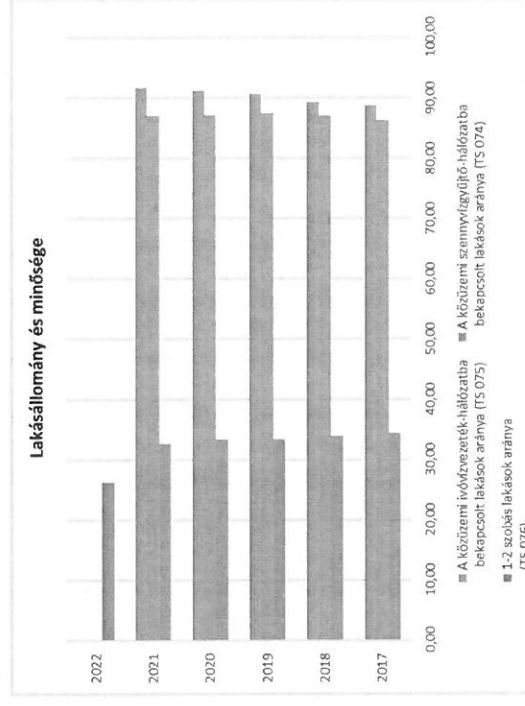
Pákozdon 2017. évben 1178 lakás volt, míg 2022-ben 1425, ami azt mutatja, hogy a település továbbra is folyamatosan bővül. A rossz állapotú házakat a települési önkormányzat felszólításra több esetben lebontották. Annak érdekében, hogy a bent élő személyek ne váljanak hajléktalanná az önkormányzat bérlakást biztosított számukra, míg nem oлдódott meg a lakhatási probléma. E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakásaira nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elegendő lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat: Lakásállomány alakulása 1-2 szobás lakás, szennyvízgyűjtő-, illetve ivóvízvezeték hálózatra bekapcsolt lakásokra vetítve.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány												
Év	Lakásállomán y (TS 073)		Épített lakások száma (TSv 077)		Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)		1-2 szobás lakások aránya (TS 076)		A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)		A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)	
	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%
2017	1178		4		3,40		34,38		86,25		88,79	
2018	1193		15		12,57		33,95		87,09		89,27	
2019	1210		17		14,05		33,47		87,44		90,66	
2020	1232		22		17,86		33,36		87,18		91,15	
2021	1254		23		18,34		32,70		87,08		91,63	
2022	1425		25		17,54		26,18		0,00		0,00	

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

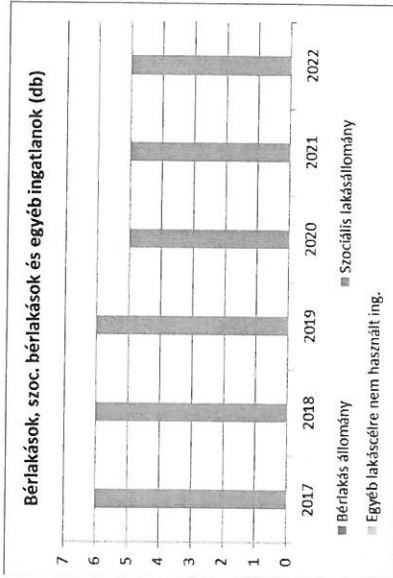
a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat: Bérlakás és szociális lakás állomány alakulása

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.2. számú táblázat - Bérlikás és szociális lakás állomány							
Év	Lakásállomány (db) (TS.073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlikás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2017	1 178	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2018	1 193	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2019	1 210	n.a.	n.a.	n.a.	6	n.a.	n.a.
2020	1 232	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.
2021	1 254	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.
2022	1 425	n.a.	n.a.	n.a.	5	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

Pákozdi Nagyközség Önkormányzata 5 db önkormányzati szociális lakással rendelkezik. A lakások bérletére vonatkozó egyes szabályokról szóló 16/2020 (VII.27.) önkormányzati rendelet szabályozta a szociális lakásokra vonatkozó rendelkezéseket. A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 79. § (2) bekezdése alapján a közégi önkormányzatnak nem kell rendeletben megállapítani az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére, elidegenítésére vonatkozó szabályokat, ha a tulajdonában lévő lakások száma, illetőleg helyiségek esetében a bérbeadás újján hasznosított helyiségek száma nem haladja meg a húszat, így 2023. május 31. napján elfogadásra került a lakások bérletére vonatkozó szabályzat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok
Nem releváns.

d) lakhatást segítő támogatások

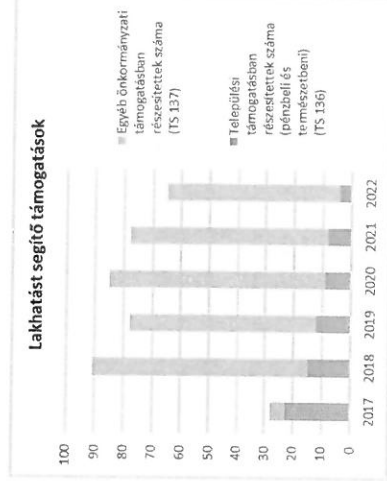
A településen egyre több a lakásfenntartási támogatásban részesülők száma, a szolgáltatási díjak növekedésével és a realbér stagnálásával, egyre több embernek okoz nehézséget a rezsi-költségek fedezése. A legnagyobb problémát a villanyáram költségeinek a rendezése jelenti a településen élők számára, gázfogyasztás, az albrétre és a vízfogyasztás költségeire nem kéri a támogatást. (3.4.3. számú táblázat) Az önkormányzat emellett tűzifa támogatást is nyújt a településen élő hátrányos helyzetű családoknak.

3.4.3. számú táblázat: Település támogatásban és egyéb önkormányzati támogatásban részesülők számának alakulása.

(forrás: www.teir.gov.hu)

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS.136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS.137)
	Fő	Fő
2017	23	5
2018	15	76
2019	12	66
2020	9	76
2021	8	70
2022	4	61

Forrás: TeIR, KSH Tstar

e) eladósodottság
Nem releváns.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településtípuson külterületeken és nem lakóövezetben található lakások tekintetében közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés többnyire megoldott.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A településen nem található szegregátumok és telephelyek.

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

A településen nincsenek olyan település részek, amelyek az itt élők számára nem biztosítanak megfelelő lakhatási körülményeket. A víz- és csatornahálózat a település 86,54 %-át lefedi, a nyaralóövezet területén nem épült még ki teljesen a víz- és csatornahálózat. Villany és gáz közmű mindenhol elérhető a településen.

- a) a telep. /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába járás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közmuellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);
- b) a telepen. /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;
- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A háziorvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-korkepek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma, az általános immunrendszer elváltozásai, a bőr speciális immunrendszerének gyulladása állapota, valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek.

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (felöltött, gyermek) társulás úján,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúsági orvosi ellátás.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik:

- a) a köztisztasági és településhigiénés feladatok ellátásáról,
- b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását.

c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,

d) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falgondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

Személyes gondoskodás körébe tartozó szakosított ellátások: az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény.

Az Ebkvtv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az élelmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A településen egy háziorvos látja el a lakosság főinótt és gyermek tagjainak nagy részét. Pákozdi lakosok közül többben Székesfehérváron veszik igénybe a házi/gyermek orvosi szolgáltatást.

Pákozdon az önkormányzat által foglalkoztatott védőnő látja el a kismamák és a gyermekek gondozását. 2017. évben 102 főt gondozott. A településen biztosított a tanácsadás a varandós és csecsemős családok számára.

A Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családgyógyozója a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújt az állampolgárok önálló életvitelének és készségeinek megőrzéséhez, erősítéséhez. A családgyógyozó a védőnővel, szociális ügyintézővel és a házi orvossal szorosan együttműködve gondozza a családokat. A településen a jelzőrendszer nagyon jól működik, a lakosság által észlelt problémák is eljutnak a megfelelő szakemberhez.

A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteltetését.

A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremt a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az elérhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humán szolgáltatások, a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokhoz tartozik még a házi segítségnyújtás, jelző rendszeres házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés. A településen 1 fő szociális gondozónő látja el a szolgáltatásban részt vevő személyeket. Munkájával az idősek és fogyatékkal élők mentálhigiénés gondozását látja el, munkájával a gondozottak lelki-teszt- egészségének megőrzéséhez nagymértékben hozzájárul.

A szociális étkeztetésben átlagosan 40-50 fő vesz részt egy évben, ez a szám folyamatosan emelkedik. Az étkeztetést igénybe vevők nagyrésze időskorú, több fogyatékkal élő személy veszi igénybe ezt a szolgáltatást. Az ételt egy helyi étterem biztosítja az igénybevevők számára. Az önkormányzat a köznevelési intézményekben, az idősek klubjában megszervezi a kőzetkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

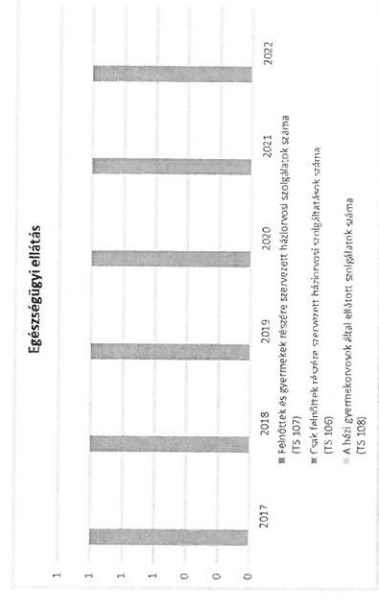
a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat: Egészségügyi ellátás

(forrás: www.teir.gov.hu)

Év	3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás										
	Felhívottak és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)		Csak felhívottak részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)		A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)		Gyógykezelés és fizioterápiás szolgálatok száma (TS 110)		Könyvtár-ellátási (szociális) rendelői szolgálatok száma (helyi és normatív alapú) (TS 113)		Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	db	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	1	0	0	0	1	63	19,75				
2018	1	0	0	0	1	65	16,48				
2019	1	0	0	0	1	61	11,10				
2020	1	0	0	0	1	57	12,04				
2021	1	0	0	0	1	46	13,53				
2022	1	0	0	0	1	51	12,15				

Forrás: TEIR, KSH T31sr

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) kőzetkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

g) dropprevenció szolgálatokhoz

Nem releváns.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló) juttatások, szolgáltatások a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Településünkön népkonyha nem üzemel.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, az egyházak, a civil szervezetek. Településünk kedvező földrajzi tulajdonságokkal rendelkezik, változatos természeti adottságai miatt rengeteg kirándulási lehetőséget biztosít a településen élők és turisták számára. A Velencei-tó néhány km-re található, amely kirándulási és fürdőzési lehetőségeket egyaránt biztosít. A rekreációs célú szabad terek a közparkok, köztertek, de ide tartoznak az önkormányzat tulajdonában lévő oktatási, nevelési, kulturális intézmények kertjei, parkjai is.

A település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét, életminőségének javítását úgy lehet biztosítani, ha tevékenységeink során a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet problémáit együtt kezeljük.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása szoros gazdálkodás mellett biztosított. A település polgárai számára elérhetőek, megfélemlő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik a lakosságról. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi katolikus és református egyházakkal, és egyéb szervezetekkel.

Az Alba Caritas Hungarica Alapítvánnyal, valamint a Magyar Vöröskereszttel szoros együttműködésben áll a családgondozó. A két civil szervezet felajánlásaival teszi kömmeyebbé a helyi szociálisan rászoruló személyek mindennapjait.

A helyi Művelődési Ház rengeteg programnak ad helyet minden korosztály számára, azonban ezek a csoportok inkább külön-külön vesznek részt az őket érintő programokban, közös érdeklődési terület kevés van. Ennek érdekében olyan programok megvalósítását célozná meg a helyi önkormányzat, mellyel a generációk közötti különbségek kiküszöbölhetővé válhatnak.

a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat: Intézményi ellátottság.
(forrás: www.teir.gov.hu)

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2020)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézményi székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsonzött egyégeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	4 112	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Nem releváns.

e) helyi lakossági önszerveződések.

Nem releváns.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Mivel a népszámlálási adatok alapján nincs roma származású a településen, így nem tartjuk a kapcsolatot a roma nemzetiségi önkormányzatokkal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Mélyszegénység oka a tartós munkanélküliség, mely nem csökken	Álláskeresési tréning, közfoglalkoztatás kiterjesztése egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatásával.
Iskolázatlanság	Továbbképzésekhez való hozzájutás segítése
A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése	Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése
Az adóssághalmozás újratemmelődése a családi szocializáció következtében	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata, szükséglet alapú szolgáltatások szervezése
A településen élők rossz egészségi állapota	Egészségügyi szűrések népszerűsítése a településen. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon rendszeres megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
A településünkön a legnagyobb problémát a munkanélküliség jelenti, amely elsősorban az iskolázatlanságból ered. A képzetlenség kiküszöbölése érdekében a helyi önkormányzat vállalja, hogy felnőttek képzési intézmények, valamint pályázati lehetőségek felhívásával segítséget nyújt a munkanélküli személyek továbbképzésében.	8 osztály befejezését célzó képzés
A tartósan munkanélküli személyek nem rendelkeznek megfelelő önéletrajzzal, motivációs levéllel és a munkanélküliségből eredően önbizalmuk, motivációjuk is lecsökken.	Elhelyezkedés segítése álláskereső tréning szervezésével

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés az 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A stratégia fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit.

Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Párhuzamosan a gyermekek helyzete átlagosnak mondható. A település gyermeklétszámához viszonyítva alacsony a családgondozásban résztvevők száma, a gyermekjóléti szolgáltatás igénylése átlagos.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja.

A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. A településen a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat: Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (forrás: www.teir.gov.hu)

Korcsoport		Fő				Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
		Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők	
		Fő	Fő	Fő	(TS 005)	(TS 007)	
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)		1 784	1 755	3 539	50,43%	49,59%	
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)				127	3,59%		
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)		344	276	620	9,72%	7,80%	
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)		55	66	121	1,55%	1,86%	

Forrás: TeIR, KSH Tstár

a) veszélyeztetett és védelemben vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával próbál védelmet

biztosítani a gyermekek számára. A településen egyre több a veszélyeztetett gyermek, azonban gondozásuk alapellátás keretében megoldható.

A családgondozó szorosan együtt működik az iskola óvoda gyermekvédelmi felelősével, a védőnővel, házi orvossal, a Polgárhatalmakkal és a szociális ügyintézővel, melynek segítségével a jelzőrendszer megfelelően működik.

A lakosság, mint jelzőrendszeri tag is észleli és jelzi, ha a szomszédságban élő családnál problémát észlel.

A gyermek lelki fejlődésében nagy szerepet játszik a család, mely az elsődleges szocializációs színtér. A leginkább meghatározó a gyermek életében a család értékőrzető magatartása.

A megfelelő bizalmi kapcsolat kiépítése, a biztatás, a megfelelő mértékű korlátozás egy ép személyiség kifejlődéséhez vezet.

Napjainkban az érzelmi szükségletek kielégítése háttérbe szorult, ennek jelentősége egyre nagyobb. Ahol a gyermek nem talál társra a szülőiben problémái kezelésében, megfelelő probléma-megoldó képessége nem fejlődik ki, a család helyet más dolgok felé fordul problémái megoldása érdekében.

A mélyszegénységben élő szülők nem megfelelő probléma-megoldó stratégiáit sajátítják el a gyermekek is, amely által a társadalmi problémák újratemelődnék.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakástügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

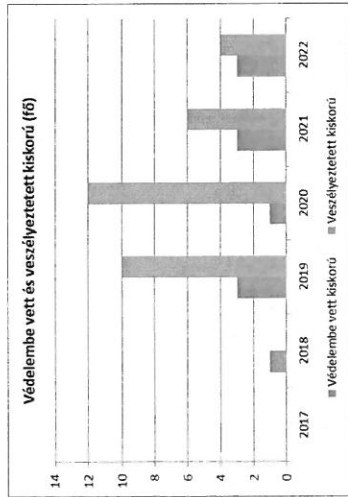
A szegénység vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek.

A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

4.1.1. számú táblázat: Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek számának alakulása. (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	4.1.1. számú táblázat - Védelemben vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek	
	Védelemben vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
2017	Fő	Fő
2018	0	0
2019	3	10
2020	1	12
2021	3	6
2022	3	4

Forrás: TeIR, KSH Tstár

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők, valamint

Az 1997. évi XXXI. törvény értelmében rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 165%-át.

Abban az esetben, ha a gyermekét egyedül neveli vagy a gyermek tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos az egy főre jutó havi jövedelem nem haladhatja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 180%-át. Ez a jövedelemhatár nagyon alacsony, így egyre kevesebben jogosultak a támogatásra a településen.

A támogatás célzottan nyújt segítséget a rászoruló családok számára pénzbeli támogatás, valamint tankönyvtámogatás és étkeztetés támogatás formájában, mellyel a gyermekek számára próbálja biztosítani a testi-lelki és értelmi fejlődésüket.

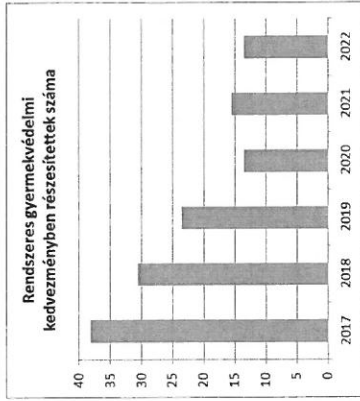
Csőkkenést mutat a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. 2017-ben mintegy 38 fő, míg 2022. évben 14 fő volt érintett. (4.1.2. számú táblázat)

4.1.2. számú táblázat: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

(forrás: www.teir.gov.hu)

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
2017	Fő 38
2018	31
2019	24
2020	14
2021	16
2022	14

Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete:

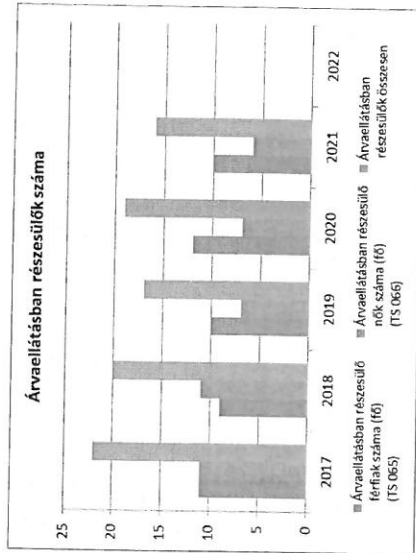
A településen nincs olyan juttatás, mely külön a gyermekek jogán járna a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményen kívül.

A Magyar Államkincstár árvédelmi megállapításával segíti azon gyermekeket, akinek szülője öregségi nyugdíjasként halt meg, vagy haláláig a gyermek 16. életévének betöltéséig jár. Ha a gyermek nappali rendszerű iskolai oktatásban vagy felsőoktatási intézményben nappali képzésben vesz részt, az árvédelmi támogatás a tanulmányok tartamára, de legfeljebb a 25. életév betöltéséig folyósítható. Abban az esetben, ha a gyermek a jogosultság megszűnése előtt megváltozott munkaképességűvé válik, az árvédelmi támogatás az életkorára tekintet nélkül megilleti.

4.1.3. számú táblázat: Árvédelmi támogatásban részesülő férfiak és nők számának alakulása (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	4.1.3. számú táblázat - Árvédelmi támogatás	
	Árvédelmi támogatásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvédelmi támogatásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)
2017	Fő 11	Fő 11
2018	9	11
2019	10	7
2020	12	7
2021	10	6
2022	n.a.	n.a.
		Árvédelmi támogatásban részesülők összesen
		Fő 22
		20
		17
		19
		16
		n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A településen havonta kb. 160 fő iskolás gyermek veszi igénybe az étkeztést. Az iskolás gyermekek napi egyszeri meleg étkeztetése egy helyi étteremben történik, ahol a tulajdonos odafigyel a gyermekek megfelelő egészséges táplálására, változatos ételekhez való hozzáférésükre. A napi egyszeri meleg étel mellett tízórai és uzsonna is biztosított a gyermekek számára, amit szintén a helyi étterem biztosít.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

Nem releváns.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsenek szegregátumok, így a gyermekek nem élnek szegregált, telepszerű lakókörnyezetben. A településen a lakások többsége rendezett, amennyiben a családgondozó vagy a védőnő vagy a jelzőrendszer más tagja azt észleli, hogy a gyermek fejlődése nem megfelelő helyen történik, jelzéssel él és megőrténik a megfelelő intézkedés.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgálatához való hozzáférése

A védőnőhöz családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskortuknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végzik.

d) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

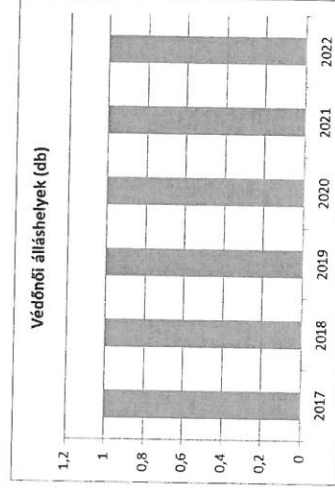
Betöltetlen védőnői állás nincs a településen, megfelelően látja el a feladatát, ha problémát észlel a családban a jegyző felé azonnal jelzéssel él. Különböző programokat szervez a kismamák és a egyesén lévő anyukák számára. Ezeket a programokat szeretnénk tovább fejleszteni és a meglévők mellett újabb programlehetőségeket biztosítani az anyukák számára, mint például az „Anyatejes Világnap”, mely azt hivatott kihangsúlyozni, hogy létfontosságú a gyermekek számára a megfelelő egészséges táplálás a fejlődés érdekében.

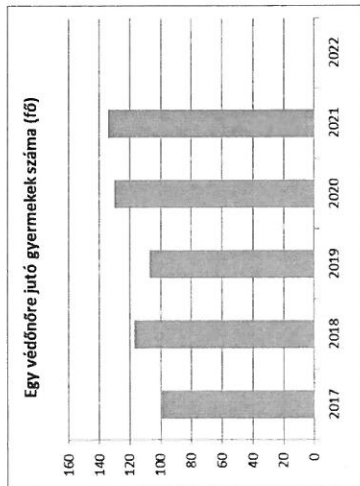
A védőnő a településen 2021. évben 134 gyermeket látott el összesen. Egy településen két körzetet lát el, az elmúlt 5 évben az ellátott gyermekek száma emelkedést mutat. (4.3.1. számú táblázat)

4.3.1. számú táblázat: Betöltött védőnői álláshelyek száma, átlagos gyermekszám (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2017	1	99	99
2018	1	117	117
2019	1	107	107
2020	1	130	130
2021	1	134	134
2022	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

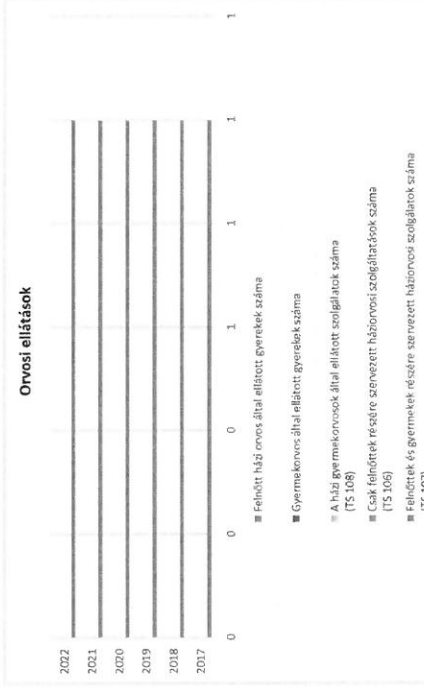
A gyermekek orvosi ellátását egy személyben a felnőtt- és gyermekorvos látja el a településen. A településen minden lakos számára megfelelő a hozzáférés az orvosi ellátáshoz, betöltetlen házi gyermekorvosi praxis nincs.

A legtöbb helyi lakos a tapasztalatok alapján helyben veszi igénybe az orvosi ellátást, azonban vannak, akik Székesfehérváron vagy más közeli városban vesznek igénybe orvosi/gyermekorvosi ellátást.

4.3.2. számú táblázat: Gyermekorvosi ellátás
(forrás: www.feir.gov.hu)

Év	4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás			
	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Felnőtt házi orvos által ellátott gyermekek száma
2017	1	0	0	n.a.
2018	1	0	0	n.a.
2019	1	0	0	n.a.
2020	1	0	0	n.a.
2021	1	0	0	n.a.
2022	1	0	0	n.a.

Forrás: FeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatói) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen belül 0-3 éves kor között nincs lehetőség korai fejlesztésre, rehabilitációra, azonban az óvodában lehetőség van gyógyterápiás segítséget igénybe venni a különböző fejlődésben lemaradt gyermekek számára. Egyéb speciális fejlesztést a Humán Család-és Gyermekjóléti Szolgálat biztosít a gyermekek számára (pl. gyermekpszichológus).

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja:

- a gyermek testi- és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését;
- a gyermek veszélyeztettségének megelőzését;
- a kialakult veszélyeztettség megszüntetését;
- a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenció munkája első számú eszközeinek tekintünk. A veszélyeztettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik.

A Családsegítő Szolgálat szakemberei felméri az érintett családok szükségleteit, amelynek alapján megítélik a segítség, illetve a juttatások formáit, közvetítik az adományokat, szolgáltatásokat.

A Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnak szolgáltatásai, szervező- és gondozó munkája a pozitív diszkriminációt szolgálják, amelyek az alábbiak:

- Jogi szolgáltatás;
- Család Konzultáció/családterápia: Krízis helyzetben lévő családok segítése;

- Eset- és családkonferencia: Nagyon hasznos a probléma meghatározásában, a családban és a gyermekek környezetében lévő erőforrások feltérképezésében és a feladatok kidolgozásában. A probléma fennállási folyamatosan elérhetővé teszik ezt a szolgáltatást, amelyen a család tagjain kívül részt vesznek különböző, a családhoz kapcsolódó, őket ismerő szakemberek (pl.: ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnök, igazgató, védőnő, gyermekorvos).

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fókuszolt figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítségét nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Szükség esetén jelzéssel élnek a Családsegítő Szolgálat felé, és a család gondozókkal közösen keresnek megoldásokat a veszélyeztetettség megszüntetésére, megelőzésére.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapeljárások közül a gyermekjóléti szolgáltatást 1999. óta a társulási formában, gesztor településként létrehozott és fenntartott Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat (Velence Zárt utca 2.) működtetésével látja el. Folyamatosan figyelemmel kíséri a településen élő gyermekek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét (ebben segítségére vannak a jelzőrendszer tagjai is).

Az intézmény alapfeladata, hogy a településen élő, segítségre szoruló családoknak, illetve azok tagjainak, gyerekeknek, időseknek, fogyatékkal élőknek problémáik megoldásában segítséget nyújtson. A szociális szakmai tevékenységek köre folyamatosan bővült, szolgálva a lakosság igényeit, míg kialakult a jelenlegi feladati kör, amely a gyermekkortól az időskorig minden korosztálynak segít problémáik megoldásában. Főleg hivatalos ügyek intézéséhez, családi problémák enyhítéséhez, megoldásához, szociális és anyagi körülményeik javításához, gyermeknevelési gondokhoz nyújtottak segítséget az elmúlt évben. A Szolgálat munkatársai széles körű támogatást, információt nyújtanak a hozzájuk fordulóknak, felkutatják azokat a lehetőségeket, amelyek segítséget jelenthetnek a problémák megoldásában. A szociálisan hátrányos helyzetű családok életkörülményeinek javításához a havonta egy alkalommal megrendezett ruhabörzével is hozzájárulnak. A Szolgálat Velencén lévő központjában jogász segítségét is igénybe vehetik a rászorulóknak, pszichológiai tanácsadás a gárdonyi központban elérhető.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

Településünkön a gyermekek számára elérhető óvodai ellátás.

2023. októberében Pákozdi központi részére egy korszerű, minden elvárásnak megfelelő, új bölcsőde került megnyitásra. A fejlesztés eredményeként 3 új bölcsődei csoport, 42 férőhelyel került kialakításra.

45

f) gyermekvédelem;

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapeljárások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekek védelmét szolgálják a

- *pénzbeli és természetbeni ellátások*: a szociálisan rászorulóknál által igénybe vehető támogatásokat a helyi pénzbeli és természetbeni szociális támogatási formákról szóló 27/2020. (XI.27.) önkormányzati rendelet tartalmazza.

- *gyermekjóléti alapeljárások*: a Gyermekjóléti Központ szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamataiban, felülvizsgálatában. Szolgáltatásai: gyógypedagógiai fejlesztés, pszichológus és jogi tanácsadás, mediáció, utcai, lakótelepi szociális munka, készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások biztosítása nem kötelező önkormányzati feladat, azt az állam biztosítja a gyermekek számára, helyi szinten erre jelenleg nincs lehetőség.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szüneteltető programokhoz való hozzáférés;

A gyermekek számára többféle sporttevékenység is rendelkezésre áll, azonban az ehhez való hozzáférés nem megfelelő. A legtöbb sportfoglalkozás térítési díjas, melyet sok szülő nem tud megfizetni. A tapasztalatok szerint problémát jelent a nem megfelelő életmódról nevelés, a szülő olyan miniat közvetít gyermeke felé, amely nem minden esetben az egészséges életmódról való törekvést hangsúlyozza.

A program keretében szeretnénk megvalósítani, hogy a gyermekek hozzáférjenek a különböző sportokhoz, életmódjukban változás következzen be. Ezt különböző sport-és egészségnapok megvalósítása keretében szeretnénk elsősorban megvalósítani. Egy preventív program keretében pedig szeretnénk, ha a gyermekek megismernek a hasznos szabadidő eltöltést ezáltal megelőzve a különböző abúzusok megjelenését.

i) gyermekékeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei);

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Ehhez csatlakoznak az önkormányzati támogatás.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Nem releváns.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

46

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelenhetnek meg.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermekek számára veszteség. Az elfojtott érzelmeik a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyantujelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvére is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegség, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálstól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a devianás viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijában: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következtetlenség, szigor és kényeztetés elutlása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mércé állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszerrel kezelt kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszer keretein belül

A településen a gyermekek nem részesülnek pozitív diszkriminációban, a sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekek gondozása az egészséges gyermekekkel együtt történik megvalósítva az integrációt. Az sajátos nevelési igényű és fogyatékkal élő gyermekekkel külön fejlesztő-és gyógypedagógus foglalkozik külön órák keretében.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

Fontos néhány alapfogalom ismerete:

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló. (Nkntv. 4. §-ának 13. pontja)

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a köznevelésben: hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították. E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló, akinek felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek. A jegyző minden év október 31-ig összesíti a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek számát és a statisztikai adatokat megküldi az illetékes kormányhivatalnak.

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók: Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd-fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja (Nkntv. 4. § 25. pont)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek, tanulók: Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségekbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek (Nkntv. 4. § 3. pont).

Aránytalan teher: Ha a nevelés, a nevelés-oktatás körülményei az átlagos körülményekhez képest - a gyermek, a tanuló életkorát és sajátos nevelési igényét figyelembe véve - lényegesen nehezebbek vagy jelentős költségnövekedést okoznak a gyermeknek, tanulónak vagy a szülőnek (Nkntv. 4. § 2. pont)

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelyek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. Az Ebkv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelményértékelés, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele, az

oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszűntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatokban, osztályban, csoportban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanulót. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonala nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál és a beiskolázásnál az Ebkiv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) JT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogsértő által feltételezett etnikai hovatarozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoportban szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés." A jogellenes, elkülönített oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak hátrányos, hogy tankötelezettségének magántanulóként tegyen eleget, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

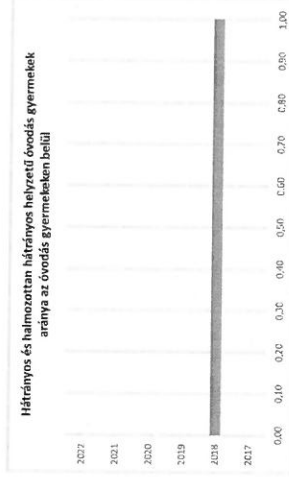
a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településszerűen található fejlesztő programokra való eljuttatás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1-4. számú táblázat: Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számának alakulása korcsoportonként. (forrás: www.teir.gov.hu)

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	117	0	0,00
2018	113	3	2,65
2019	129	0	0,00
2020	109	0	0,00
2021	127	0	0,00
2022	155	0	0,00

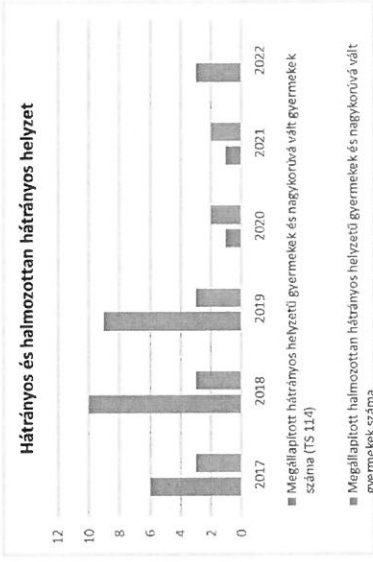
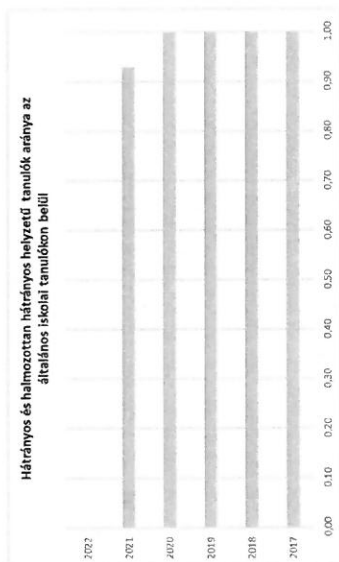
Forrás: TeIR, KSH Tstár

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	21	1,228
2018	n.a.	4	2,23
2019	n.a.	4	2,06
2020	n.a.	4	2,01
2021	n.a.	2	0,93
2022	n.a.	2	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 097)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 098)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 099)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 100)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 101)	
	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A szociális hátrányok enyhítése, a tanulási kudarcnak kitétt tanulók fejlesztése érdekében az általános iskola képesség kibontakoztató vagy integrációs felkészítést szervez, amelynek keretei között a tanuló egyéni képességének, tehetségének kibontakoztatása, fejlődésének elősegítése, a tanuló tanulási, továbbtanulási esélyének kiigénylítése folyik. A képesség kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elköltöztetésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű vagy sajátos nevelési igényű tanuló vesz részt. Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára fejlesztő programot szervez, melynek keretében a gyermek fejlesztésével kapcsolatos pedagógiai feladatokat, a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenységet folytat.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 114)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókban belül (TS 113)	
	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	%	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	%
2017	6	0,30	3	0,15
2018	10	0,50	3	0,15
2019	9	0,45	3	0,15
2020	1	0,05	2	0,10
2021	1	0,05	2	0,10
2022	3	0,15	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstár

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik. (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 171. § - 173. §)

Az Nkntv. 47. §-a alapján sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók neveléséről, iskolai felkészítéséről a szakértői bizottság szakértői véleménye szerint kell gondoskodnia az óvodának, iskolának. A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelése, a tanuló iskolai nevelése-oktatása, továbbá kollégiumi nevelése az e célra létrehozott gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézményben, konduktív pedagógiai intézményben, óvodai csoportban, iskolai nevelés-oktatás, többi gyermekkel, tanulóval részben vagy egészben együtt történhet. A gyermek, tanuló integrált vagy speciális intézményi keretek között történő nevelését, oktatását a szakértői bizottság által kiadott véleményben foglalt állásfoglalás alapján lehet és kell biztosítani. Az ezzel ellentétes gyakorlat jogszertő mind a Nkntv., mind pedig az egyenlő bánásmód követelményét tekintve.

A nevelési-oktatási intézményekben foglalkoztatott vezetők és alkalmazottak kötelező és ajánlott létszáma a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. tv. IX. fejezetében található, a rendelkezés 2013. szeptember 1-ig hatályos. Ezt követően a nevelő- és oktató munkát közvetlenül segítő alkalmazottak finanszírozott létszámát az Nkntv. 2. számú melléklete tartalmazza.

Az általános iskolákban és az óvodában minden gyermek megfelelő környezetben, korszerű szerinti osztályában tanul, szegregációt nem alkalmaznak, a magatartásbeli problémák

orvoslásban megfelelő, szakszerű pedagógiai módszerek alkalmazásával próbálnak a gyermekek magatartásán változtatni.

A településünkön egy általános iskola található, mely szakemberekkel megfelelően ellátott, színvonalas képzést biztosít a helyi gyermekek számára.

Az iskolai kompetenciamérés eredményei azt mutatják, hogy közel az országos átlaghoz teljesít az iskola.

Az EFOP-1.5.2-16-2017-00017 kódszámú pályázati projekt keretei között ifjúsági referens dolgozik településünkön, melynek főbb feladatai:

- informális kapcsolattartás, kapcsolatot épít a helyi ifjúsági közösségekkel, igényfelmérést készít, visszajelzést az intézményrendszer irányába (munkatügyi, az egészségfejlesztési, az egészségügyi, a szociális, vagy az oktatási szektort érintően) és a projekt irányába,
 - ifjúsági önszerveződést támogatja, hátrányos helyzetű gyermekek integrálása közös kezdeményezéseken keresztül,
 - közösségi kezdeményezéseket, rendezvényeket támogatja, facilitálja,
 - a HEEFT-ben vállalt ifjúsági tevékenységcsoporthoz megvalósítást koordinálja,
 - közreműködik az EFOP-1.5.2-16-2017. azonosító számú „Humán-szolgáltatások komplex fejlesztése a Velencei-tó térségében” című projekt megvalósításában,
 - az ifjúsági feladatok ellátásához közvetlenül kapcsolódó előterjesztéseket előkészíti, az önkormányzat ifjúsági feladatainak ellátása kapcsán hozott rendeleteiben és határozataiban foglalt, az önkormányzat felelősségi körébe utalt feladatokat végrehajtja, illetve koordinálja,
 - az ifjúsági feladatok ellátásához kapcsolódó (oktatással, közművelődéssel, az egészséggyógyellátással, a szociális- és foglalkoztatáspolitikával, az otthonteremtéssel stb.) összefüggő előterjesztéseket véleményezi, előkészíti,
 - a fiatalok, közösségeik, szervezeteik és az önkormányzat közötti érdekegyeztetéseket alakítja, illetve működteti,
 - a településen foglalkoztatott ifjúságsegítő feladatokat ellátó szakemberek és a humán szakterületen foglalkoztatott további szakemberek munkáját segítő feltételrendszer kidolgozása és elemeit összehangolja,
 - kapcsolatot tart és koordinálja a helyi ifjúsághoz kötődő szervezeteket,
 - a projekt keretében ifjúsági programokat szervez, az ifjúságot bekapcsolja a helyi programokba,
 - az önkormányzat illetékességi területén nyújtott ifjúsági szolgáltatások kialakításával és fejlesztésével kapcsolatos intézkedéseket koordinálja,
 - az ifjúsági koncepció cselekvési tervéhez kötődő célok keretében a közösségi munkát, az együttműködést előtérbe helyezi,
 - kapcsolatot tart a helyi intézményekkel és intézményvezetőkkel.
- A pályázat keretein belül közösség-szervező kollega is dolgozik a településen, melynek feladatai többek között:
- közösségfejlesztés generációs együttműködésre építve, fiatalok közösségépítése (City-Rally Program, Községi terek megnyitása, Felkereső ifjúsági szolgáltatás, Szívességszere Program),
 - önkéntességen alapuló helyi kezdeményezések és helyi szolgáltatások ösztönzése, támogatása (Attiúd-fejlesztő kampány, Vállalati önkéntes program, Iskolai Önkéntes Szolgálat, Szívességszere program),
 - részvétel a közösségi munka szervezésében,
 - részt vesz a közösségfejlesztés és építés szervezésében a település területén,

- önkéntességen alapuló helyi kezdeményezéseket elősegíti a helyi szolgáltatások minőségének növelése érdekében,
- önkénteseket toboroz, felkészít, koordinál, segít,
- helyi szereplők által közösen megvalósított helyi önkéntes programokat szervez,
- önkéntesség kultúráját helyi szinten elterjeszti,
- a kulturális és műveltségi igényt kialakítja, programokat szervez a projekt keretében.

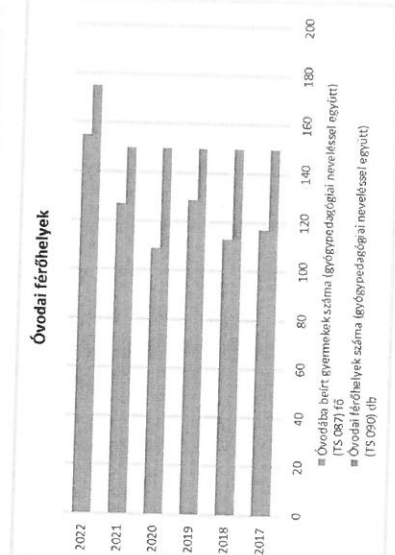
„Óvoda építése a TOP-1.4.15-15-FE-2016-00024 projekt keretében” elnyert pályázat kapcsán a meglévő óvoda bővítésre kerül a településen. A meglévő régi óvodapépületben került kialakításra a jogszabályi előírásoknak megfelelően a település bölcsődéje.

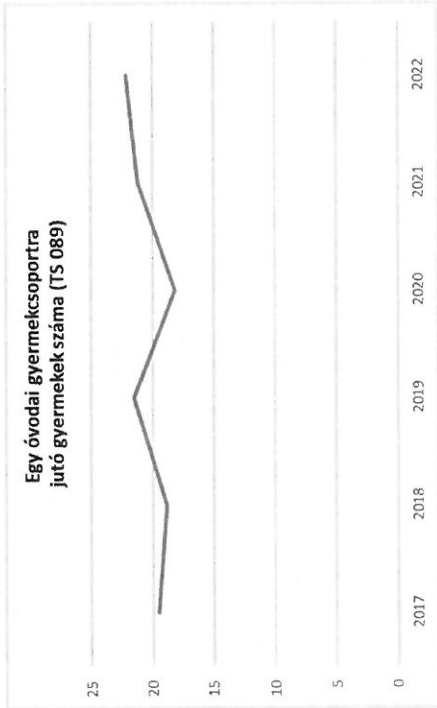
A „Helyi foglalkoztatási együttműködések Fejér megye területén című TOP 5.1.2-15-FE-2016-0001” projekt keretében Pákozdi, mint megvalósítást elősegítő együttműködő partner vesz részt. Helyi Foglalkoztatási Fórumot működtet, melynek célja a foglalkoztatási célú együttműködés, a vállalkozások munkaerő igénye, a hátrányos helyzetűek, inaktívák munkaerő-piaci elhelyezkedése, esélyeinek növelése érdekében, a fórum feladata a helyi stratégiai elfogadása, végrehajtásának monitorozása, ha szükségeses korrigálása.

4.4.2. számú táblázat: Óvodai nevelés adatai gyermekek, csoportok, férőhelyek, feladatellátási helyek számának alakulása. (forrás: www.feir.gov.hu)

Év	Országos gyermekcsoportok		Óvodai férőhelyek		4.4.2. számú táblázat: Óvodai nevelés adatai		Gyógypedagógiai átváltásban részesülő óvodai gyermekek száma az országos adatokból (TS 090)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai férőhelyek száma (TS 085)	Óvodai feladatellátási helyek száma (TS 088)	Óvodai nevelés alatt álló gyermekek száma (TS 087)	Óvodai pedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Óvodai nevelés alatt álló gyermekek száma (TS 086)		
2017	n.a.	16	db	db	16	16	0	16
2018	n.a.	6	150	2	117	0	0	20
2019	n.a.	6	150	2	113	0	0	19
2020	n.a.	6	150	2	129	0	0	22
2021	n.a.	6	150	2	109	0	0	18
2022	n.a.	7	175	2	127	0	0	21
2023	n.a.	7	175	2	155	0	0	22

Forrás: FeIR, KSH, FeIR, Önkormányzati Adatgyűjtés

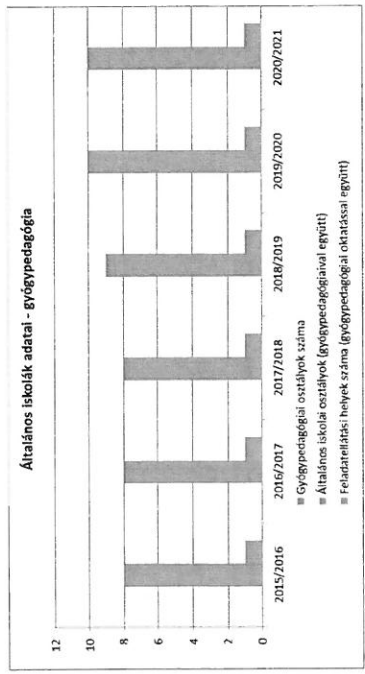

4.4.4. számú táblázat: Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek (forrás: www.teir.gov.hu)

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (TS 080)		Általános iskolai feladatellátási helyek száma a gyógypedagógiai oktatással együtt (TS 081)		Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)		Más településközi bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)	
	db	%	db	%	fő	%	db	%
2017	0	0	8	1	21,38	12,87	12,87	12,87
2018	0	0	8	1	22,28	11,73	11,73	11,73
2019	0	0	8	1	24,25	13,92	13,92	13,92
2020	0	0	9	1	22,11	13,07	13,07	13,07
2021	0	0	10	1	21,30	11,27	11,27	11,27
2022	0	0	10	1	22,00	12,27	12,27	12,27

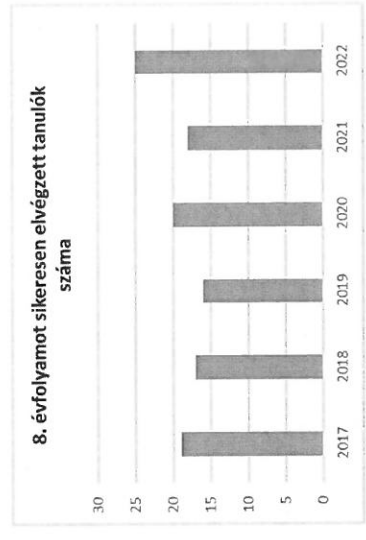
Forrás: TeIR, KSH Tstár

4.4.5. számú táblázat: A 8. évfolyamot eredményesen befejező tanulók száma a nappali oktatásban (forrás: www.feiir.gov.hu)

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	Fő
2017	19
2018	17
2019	16
2020	20
2021	18
2022	25

Forrás: TeIR, KSH Tstár

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely általában jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelyek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul. Az Ebtv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban, így különösen az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása, az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás, a teljesítmények értékelése, az oktatáshoz kapcsolódó szolgálatok biztosítása és igénybevétele, az

oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés, a kollégiumi elhelyezés és ellátás, az oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása, a pályaválasztási tanácsadáshoz való hozzáférés, valamint az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

A jogellenes elkülönítés (szegregáció) leggyakrabban az oktatásban tapasztalható. Éppen ezért a törvény szerint hátrányos megkülönböztetések minősül a bármely csoporthoz tartozó személyek elkülönítése egy oktatási, nevelési intézményben, illetve az azon belül létrehozott tagozatokban, osztályokban, csoportokban, beleértve azt is, ha az elkülönítés számarányukhoz viszonyítva lényegesen nagyobb arányban érinti a csoport tagjait, mint a többi tanuló. Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti valamely személy vagy csoport olyan nevelésre, oktatásra való korlátozása, olyan nevelési, oktatási rendszer vagy intézmény létesítése, fenntartása, amelynek színvonalra nem éri el a kiadott szakmai követelményekben meghatározottakat.

A halmazottan hátrányos helyzetben lévő gyermekek, tanulók elkülönítése társaiktól sérti az egyenlő bánásmód követelményét, ezért szükséges figyelemmel kísérni a működési körzetek kialakítását, az iskolai felvételi eljárást, az egyes csoportok, osztályok összetételét.

A körzethatárok kialakításánál és a beiskolázásnál az Ebktv. vonatkozó paragrafusait is figyelembe kell venni. Ebben segít eligazodni az Egyenlő Bánásmód Tanácsadó Testület 2/2007. (III. 23.) JT sz. állásfoglalása: Az etnikai alapú iskolai szegregációt nem csupán a tényleges, hanem a jogserető által feltételezett etnikai hovatartozás alapján is el lehet szenvedni. A szegregáció megvalósulásának nem feltétele az elkülönített csoporttal szembeni hátrány, csupán a törvényben meg nem engedett elkülönítés." A jogellenes, eltilontított oktatás még abban az esetben is jogszerűtlen, ha teljes mértékben azonos feltételek biztosításával történik. A jogellenes elkülönítés minden aktivitást nélkülöző fenntartása is megvalósíthatja a jogsértést.

A halmazottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítása esetén fokozott körültekintéssel kell eljárni. A jogalkotó szándéka az volt, hogy a halmazottan hátrányos helyzetű tanulók magántanulóvá nyilvánítását és az ezzel gyakran együtt járó lemorzsolódás megelőzhető legyen. Ha az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulóknak hátrányos, hogy tankötelezettségük magántanulóként legyen elegendő, vagy az így elkezdett tanulmányok eredményes folytatására vagy befejezésére nem lehet számítani, köteles erről értesíteni a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmazottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának döntéséhez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét (Nkntv. 45. §).

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatók eltérések;

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáció juttatások, szolgáltatások.

A pozitív diszkrimináció célja elsősorban a társadalmi egyenlőtlenségek intézményesített egyenlővé tétele. A bizonyos csoportoknak kedvező politika az esélyek egyenlőtlenségét két különböző logika mentén próbálja meg helyreállítani:

- gazdasági oldalról
- faji, nemi megkülönböztetés oldaláról

Az állam kompenzáció, korrekciós juttatásokkal igyekszik csökkenteni az egyenlőtlenségeket, különbségeket, tehát többet juttat azoknak, akik kisebb mértékben tudnak hozzájárulni a közterhekhez. (http://www.hhrf.org/kisebbsgekutatas/kk_1999_04/cikk.php?id=154)

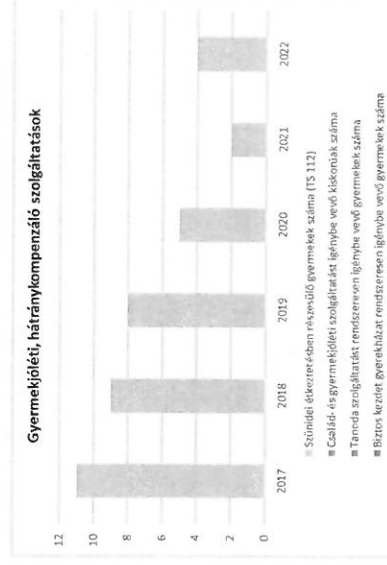
A településen nincs pozitív diszkrimináció, azonban valamilyen formában a jövőben szeretnék megvalósítani olyan programokat, ahol elsősorban a hátrányt szenvedő személyek juthatnak hozzá előbb különböző szolgáltatásokhoz, növelve ezzel az esélyeiket egy megfelelő élet kialakítására.

A Gárdonyi Rendőrkapitányság illetékességi területén ifjúságvédelmi feladatokat végez, melyen belül a gyermek-és fiatalkorú bűnözés megelőzése, és a sértetté válás elkerülésének érdekében bűnmegelőzési programokat folytat az oktatási és nevelési intézményekben. Az OVI-ZSARU programot a Pákozdi Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde 2 csoportjában is sikeresen zárta a Rendőrkapitányság bűnmegelőzési előadója és a körzeti megbízottja.

4.4.6. számú táblázat: Gyermekjóléti, hátránykompenzáció szolgáltatások a településen (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáció szolgáltatások			
	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szüneti étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
2017	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	n.a.	n.a.	n.a.	11
2019	n.a.	n.a.	n.a.	9
2020	n.a.	n.a.	n.a.	8
2021	n.a.	n.a.	n.a.	5
2022	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TEIR, KSH Tstár, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család szeretéséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Devianás viselkedés, jelenléte a fiatalok körében, nem megfelelő szabadidős programokon való részvétel	Családi nap szervezése, nyári táborok megvalósítása elsősorban hátrányos helyzetű gyermekek számára, preventív jellegű foglalkozások megszervezése. Egyesületek, magánszemélyek bevonása a szabadidős tevékenységek megszervezésébe.
A megfelelő táplálkozás, egészséges életmódra nevelés hiánya a családokban	Óvodai-iskolai egészségnap megszervezése, lebonyolítása. Civil szervezetek, magánszemélyek bevonásával.
A 0-3 éves korú gyermekeknek olyan programra lenne szükségük, mely segítséget nyújthat a beszédfejlesztésben, megfelelő hallás és ép idegrendszer kialakulásában. A mely szegénységben élő családoknál megfigyelhető kulturális hátrányok miatt a gyermek megfelelő fejlődése nem minden esetben biztosított.	"Baba-mama klub" szakemberek részvételével
A gyermekek számára a településen nem megoldott a gyermekek hasznos szabadidő eltöltése, az ingerszegény környezetben élő gyermekek normaszegő magatartása, csavargása jellemző. Ennek megelőzése érdekében a helyi önkormányzat arra törekszik, hogy a civil szervezetek, valamint szakemberek bevonásával a gyermekek megfelelő értékeket és megfelelő probléma megoldó képességet sajátítsanak el.	Gyermekeket érintő iskolán kívüli szabadidős tevékenységek hasznos eltöltése
A sportpálya mellett lévő játszótéren elavult, régi játszótéri eszközök biztonsági okokból, statikailag nem megfelelőek, ezért ezek cseréje, új játékok beszerzése vált szükségessé.	Közterületi játszótér fejlesztése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában csak kevés adattal rendelkeznek a gender szempontok és problémák tekintetében.

A demográfiai vizsgálatok alapján a férfiak és nők aránya közel azonos a településen.

A nőket érintő hátrányok, egyenlőtlenségek okai:

- iskolázatlanság
- gyermekvállalás
- pályakezdő, emiatt gyakorlat hiánya
- gyökörrel rendelkező középkorú vagy idősebb korosztály tagja
- kevesebb munkalehetőség (fizikai munkára férfiakat alkalmazznak)

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. A problémát az is jelenti, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges időtartamot, az alkalmi munkavállalás miatt.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

Az alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenrangúak, vagy mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megilletse minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében,

A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkal és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EGK irányelv,

A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkal való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,

A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkal való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

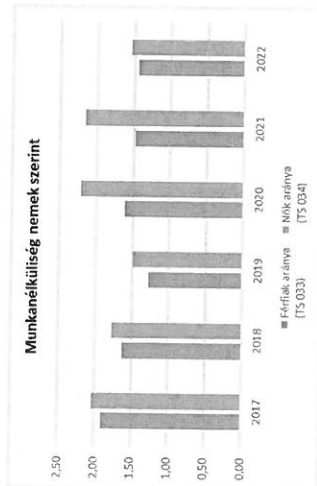
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A munkanélküliségi ráta az a szám, amelyet úgy kapunk, hogy a munkanélküliek számát elosztjuk a teljes munkaerő-állománnyal, amihez természetesen meg kell határozni, hogy kit tekintünk munkanélkülinek és mit értünk munkaerő-állomány alatt. Pákozdi település női munkanélküli rátája a 2017-es évben 2,04 %, míg a 2022-es évben ez az arány 1,54 %-ra csökkent. (5.1.1. számú táblázat)

5.1.1.-3. számú táblázat: Munkanélküliségi ráta nemek szerint aránya, 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső, valamint pályakezdő álláskeresők számának alakulása (forrás: www.teir.gov.hu)

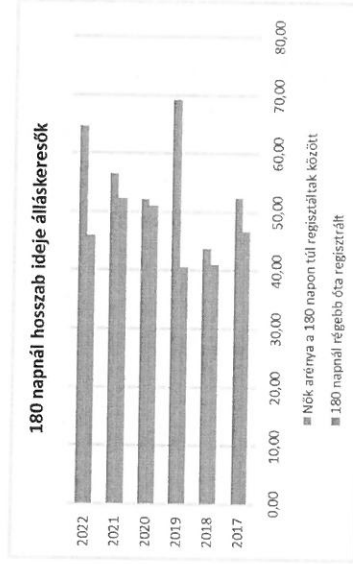
5.1.1. számú táblázat - Munkanéküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	1,9	2,04	1,97%
2018	1,62	1,77	1,70%
2019	1,27	1,49	1,38%
2020	1,6	2,22	1,91%
2021	1,48	2,16	1,82%
2022	1,44	1,54	1,49%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

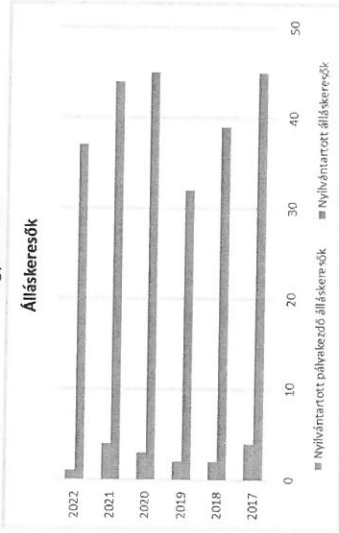
5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)				
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanéültek aránya (TS 057)		Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)	
	%	%	%	%
2017	46,67	52,38		
2018	41,03	43,75		
2019	40,63	69,23		
2020	51,11	52,17		
2021	52,27	56,52		
2022	45,95	64,71		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	45	4
2018	39	2
2019	32	2
2020	45	3
2021	44	4
2022	37	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bőrsódei férőhelyek száma.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya több foglalkoztatást segítő és képzési programot biztosít a munkanélküli nők számára, azonban a helyhiány miatt csak kevés helyi munkanélküli nő tudja igénybe venni ezt a szolgáltatást. A programunkban célul tűztük ki, hogy a továbbiakban képzési lehetőségeket biztosítsunk elsősorban a tartós munkanélküli nők számára, hiszen az ő számuk a legaggasztóbb, közülük sokan képzetlenek vagy nem rendelkeznek piacképes szakmával.

A Fejér Vármegyei Kormányhivatal Gárdonyi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályának a tájékoztatása szerint a hátrányos helyzetű álláskeresőket elhelyezkedési esélyeit segítik a hazai és EU-s forrásból finanszírozott munkaerő-piaci programok, úgy mint:

- GINOP 5.1. „Út a munkaerő-piacra”
- GINOP 6.1.1. „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése”
- az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló GINOP 5.2.1 program 25 év alatti álláskereső részére
- TOP 5.1.1 és TOP 5.1.2 „Foglalkoztatási és gazdasági együttműködések és szolgáltatások fejlesztése Fejér megyében” Tertület-és Településfejlesztési Operatív Program.

A felsorolt programok kiemelt célcsoportjai azon hátrányos helyzetű nyilvántartott álláskereső, akik:

- 50 év felettiek, vagy
- alacsony iskolai végzettségűek (ISCEDI 1-2), vagy
- GYED-ről, GYES-ről, ápolási díjról visszatérők, vagy legalább egy gyermeket egyedül nevelő felnőttek, vagy
- foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők, vagy
- tartósan (legalább 3 hónapja) nyilvántartott álláskereső, vagy
- megváltozott munkaképességűek, vagy
- roma nemzetiséghez tartozó nyilvántartott álláskereső, vagy
- közfoglalkoztatásból 30 napnál nem régebben kilépett nyilvántartott álláskereső, vagy
- 25 év alatti fiatalok, vagy
- 30 alatti pályakezdő álláskereső körét alkotják.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A legnagyobb problémát a munkanélküli nők iskolázatlansága jelenti, nagyon sok a 8 általános vagy annál kevesebb iskolai végzettséggel rendelkező munkanélküli nő. Ennek kiküszöbölése érdekében az önkormányzat lehetősége szerint segítséget nyújthat különböző felnőttképzéseken való részvételhez. Az önkormányzat célja, hogy azokat a személyeket, akik nem rendelkeznek általános iskolai végzettséggel, motiválja a tanulmányaik folytatására, valamint elérje, hogy a programba bevontak az általános iskolai végzettségüket a program végére megszerezzék. Fontos, hogy felmérjük, van-e igény, motiváció a tanulásra. Sajnos helyben nem áll rendelkezésre felnőttoktatás sem nők, sem férfiak számára, mivel a pedagógus szám nem teszi lehetővé, hogy felhívott oktatókat is vállalják az általános iskolában, azonban a megfelelő partnerek bevonásával Székesfehérváron is megvalósulhat a képzésük. A 8 általános iskolai végzettséggel rendelkező nőket olyan versenyképes szakmák megszerzésére kell motiválni, melyek a lehetőségeikhez képest

egy biztosabb anyagi hátteret tudnak biztosítani nekik hosszú távon. Ehhez szükséges különböző felnőtt képző intézetek bevonása, az igényfelmérés és az aktuális képzések feltérképezése.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bértkülönbség)

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az embereket különböző hátrány, megkülönböztetés érheti, melyet az Ebktv. is megfogalmaz. Különösen fontos fogalmak a közvetett és közvetlen diszkrimináció.

Tehát az Ebktv. szerint a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek olyan rendelkezés minősül, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt tulajdonságai miatt (nem, faj, bőrszín, nemzetiség, anyanyelv, fogyatékoság, egészségi állapot, foglalkoztatási jogviszonyának, egyéb helyzete) részül más, összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

A diszkrimináció gyakran nem nyíltan mutatkozik meg, hanem rejtve, indirekt módon valósul meg, amely első pillantásra jogszerűnek tűnő formában jelenik meg. Ebben az esetben beszélhetünk a diszkrimináció közvetett formájáról, amikor látszólag semleges, mindenkiel szemben azonos követelményt támasztó rendelkezés (intézkedés, magatartás, feltétel, gyakorlat, utasítás) egy bizonyos tulajdonsággal rendelkező személyt, vagy csoportot hátrányosabban érint, mint a hasonló pozícióban lévő embercsoportot.

Tehát valamilyen látszólag semleges követelmény miatt az adott személy, vagy csoport önhíóján kívül, valamely tulajdonsága vagy élethelyzete okán képtelen vagy csak részben képes eleget tenni a feladatnak. Emiatt kerül közvetett módon hátrányba az érintett személy vagy csoport, ezáltal eleshet különböző előnyöktől, amelyekhez az adott tulajdonsággal rendelkező egyének vagy csoportok hozzájutnak.

A nőket sújtó közvetett diszkriminációnak minősülhet például, ha a rész munkaidőben dolgozó személyekre a jogszabályok kedvezőtlenebb rendelkezéseket tartalmaznak a teljes állásban foglalkoztatott személyekhez képest. Hiába vonatkozik ugyanis egyaránt férfiakra és nőkre a szabályozás, ha a gyakorlatban jellemzően inkább nők helyezkednek el rész munkaidős állásban.

A helyi adatgyűjtés alapján a településen nem jellemző, hogy a nőket hátrányos megkülönböztetés érje a bérezés szempontjából.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bőrsódei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, így e ponton belül szükséges a hozzáférés feltételeinek vizsgálata.

A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napközben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában.

Bölcsőde

A gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94 § (3a) bekezdése értelmében, ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt a települési önkormányzat köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról. A települési önkormányzat 2018. december 31. napjáig köteles a törvényben előírtaknak megfelelően bölcsődei ellátást megszervezni a településen. Pákozdi település jelenleg folyó munkálatok az „Óvoda építése TOP-1.4.1-15-FE-1-2016-00024 projekt keretében”. A meglévő óvoda bővítésével egy épületen belül megfelelő óvodai ellátást kapnak a gyermekek. Az addig óvodaként működő épületei bölcsődei ellátás megszervezésére használja az önkormányzat, ezzel eleget téve a bölcsődei ellátás megszervezésének a jogszabályi követelményeinek eleget téve.

Családi napközi

A gyermekek napközbeni ellátásának minőségét a bölcsődei és óvodai ellátásban nem részesező, továbbá az iskolai oktatásban részesező gyermekeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A gyermekek napközbeni ellátásaként családi gyermekfelügyelet biztosítható az ellátást nyújtó saját otthonában. A családi gyermekfelügyelet a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést és étkeztetést. A családi gyermekfelügyelet keretében kétevesétől négyéves korig gondozható gyermek.

Házi gyermekfelügyelet

A házi gyermekfelügyelet keretében a gyermekek napközbeni ellátását a szülő vagy más törvényes képviselő otthonában gondozó biztosíthatja, ha a gyermek állandó vagy időszakos ellátása nappali intézményben nem biztosítható (pl. betegség miatt) és a szülő a gyermek napközbeni ellátását nem, vagy csak részben tudja megoldani.

Alternatív napközbeni ellátás

Alternatív napközbeni ellátás a játszótéri program, játszótér, klubfoglalkozás keretében nyújtott, - a szülő és a gyermek kapcsolatát erősítő, a gyermek szocializációját támogató, valamint egyéb szabadidős és prevenciószolgáltatás.

- a csellengő vagy egyéb okból veszélyeztetett iskoláskorú gyermekek számára biztosított nappali felügyelet, sport-, illetve egyéb foglalkozás és étkeztetés, feltéve, ha a működtető rendelkezik az ehhez szükséges – külön jogszabályban meghatározott – személyi és tárgyi feltételekkel.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételtől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen, fővárosi kerületben, vagy ha a felvételi körzet több településen található, az érintett településeken lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv.8.§)

Általános iskola

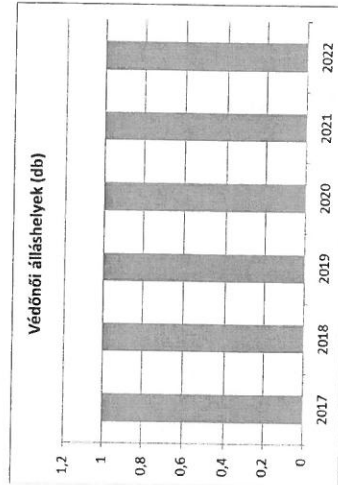
Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-étől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-ának 4. pontjában rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

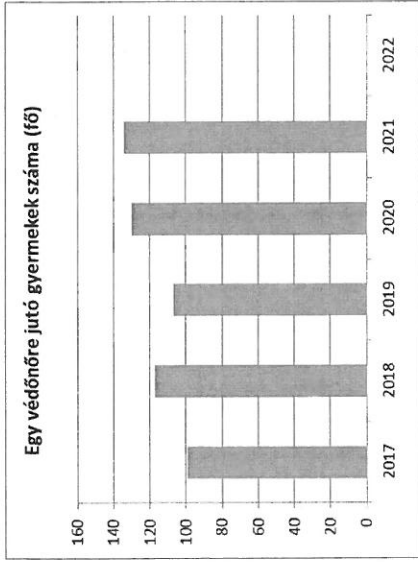
Az országos tendencia szerint, ha egy munkáltató tudomást szerez az anyaság tényéről inkább egy gyermektelen nőt választ ugyanarra a pozícióra. Álláskereső tréning megszervezésével a magabiztosság, megfelelő kommunikációs készség is kialakítható a munkanélküli nők körében. Ha a gyermek családi napköziben történő elhelyezése nem megoldható, akkor az önkormányzat segítséget nyújthat abban, hogy olyan gyermekfelügyelőket kutasson fel, akik vállalják a gyermekek napközbeni gondozását és ellátását.

5.2.1. számú táblázat: Védőnői álláshelyek száma
(forrás: www.teir.gov.hu)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	99	99
2018	1	117	117
2019	1	107	107
2020	1	130	130
2021	1	134	134
2022	1	n.a.	n.a.

Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tábla: 5.2.2.a) és 5.2.2. b) Nem releváns

A településen a bölcsődei ellátás 2023. októberében indult. A bölcsődei ellátás iránti igényeket figyelembe véve a településen élő gyermekek számára életkoruknak megfelelő környezetben nyitotta meg kapuit az új bölcsőde 3 csoporttal 42 férőhellyel.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnő megfelelő szakmai segítséget nyújt a várandós anyák számára. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak, ha problémát észlel, jelzéssel él a családgondozó számára. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban megkezdik: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A kapcsolaton belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollétráról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A zaklatás, szexuális vagy kapcsolati erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától, mivel sok esetben a bántalmazott személy nem tesz bejelentést a rendőrségen. Ennek több oka is lehet:

- anyagi kiszolgáltatottság
- gyermekek
- egyedüllétől való félelem
- büntület

A jelzőrendszernek ebben az esetben nagy szerepe lehet, hiszen a bántalmazott sok esetben nem tesz feljelentést. A lakosság körében tudatosítani kell annak jelentőségét, hogy egymás segítése

fontos állampolgári kötelesség. A szakemberek minden jelzésnél megteszik a szükséges intézkedéseket.

Annak érdekében, hogy csökkensen a kapcsolati erőszak, a lakosság, a rendőrkapitányság és a Polgárőrség hatékony együttműködése szükséges.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothon, családok átmeneti otthona)

Azoknak a nőknek és gyermekeknek, akik egy bántalmazó férfi mellől menekülnék, lehetőségük van családok átmeneti otthonában, valamint anyaothonban tartózkodni addig, amíg nem tudják újratelepíteni életüket, az ehhez kapcsolódó rendelkezéseket az 1997. évi XXI. törvény szabályozza. Abban az esetben, ha a bántalmazottakat veszély fenyegeti lehetőség van arra, hogy az ország egy bizonyos pontján lévő átmeneti otthonban kerüljenek elhelyezésre, ahol a bántalmazó nem találhatja meg őket.

A családok átmeneti otthona krízisközpontot működethet. A krízisközpont a bántalmazott család számára legfeljebb nyolc hét időtartamra lakhatást biztosít és szükség esetén étkeztet, ruházzal való ellátást, mentálhigiénés és egészségügyi ellátást is biztosít. A család-és gyermekjóléti szolgálattal együttműködve törekednek arra, hogy megszüntessék a krízisellátást szükségessé tevő okokat, emellett segítséget nyújtanak a család, az egyén helyzetének rendezésében, otthontalanságának megszüntetésében. Kiegészítő tevékenység keretében öt év időtartamra felutasház-szolgáltatást nyújthat a bántalmazott társadalmi reintegrációja érdekében, melynek keretében lakhatást és életvezetéshez nyújt segítséget.

Pákozdon nincs családok átmeneti otthona, valamint anyaothon, ahol biztosítható lenne a nők és gyermekeik ideiglenes elhelyezése, azonban a település 50 km-es körzetében több is található, elsősorban önkormányzati és egyházi fenntartásúak.

A településről senki nem került anyaothonba vagy családok átmeneti otthonába az elmúlt 5 évben. A probléma kezelésére a családon belül került sor szakemberek bevonásával. Olyan mértékű bántalmazásról nincs tudomásunk, mely miatt szükséges lett volna a bántalmazott személyek elhelyezése ilyen jellegű intézményekben.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen egyre több nő kap szerepet a közéletben. A Képviselő-testületben az arányuk egyre nagyobb. A közintézményekben is nagyobb számban fordulnak elő női alkalmazottak. Megállapítható ugyanakkor, hogy a településen nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, a 45 év feletti nők különösen, valamint a roma nők többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A mai magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendők az okok elsősorban, mely szerint a nőnek még mindig a ház körüli teendői a legfontosabbak, nem pedig a munkaerőpiacon betöltött szerepe.

Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
A tartós munkanélküliség aránya jóval magasabb a nők körében	Álláskereső tréning megvalósítása keretében olyan technikák tanítása, amelyek segítségével könnyebben juthatnak munkához.
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet	Szabadidős programok szervezése, mely segítségével a családok kiszakadhatnak egy kis időre a mindennapi gondokból.
Iskolázatlan nők száma magas a munkanélküli nők körében	Fel kell térképezni a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét, a képzésen való részvétel segítése.
Az édesanyák elszigetelődése ebben az időszakban nagyon gyakori, gyakran alakul ki szülés utáni depresszió a nők körében. Emellett egyre több nő dönt úgy, hogy gyermekét nem csupán anyatejjel, hanem más tápszerrel is eteti, amely hosszú távú hatásai meg sem közelítik az anyatej ételtani hatásait.	Anyatejes Világnap
A hátrányos helyzetű családokban nem megoldott a gyermekek megfelelő évszakhoz illő öltözete, valamint nem állnak rendelkezésre olyan fejlesztő játékok, melyek az életkori sajátosságaikhoz igazodva fejlesztik a különböző szenzo - és finommotorikus képességeiket.	Baba-mama börze

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A demográfiai folyamatok változnak, jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkortiak halandósága,
- nők hosszabb életartama („feminization of ageing”).

Az átlagéletkor növekedése a fejlődő orvostudománynak köszönhető elsősorban azonban hazánkban főleg az idősebb korosztály körében megjelennek a komolyabb betegségek. Ilyen jellemző megbetegedések (a dagadatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák) mellett pszichés problémák is jelen vannak.

Az idősek számára a legnagyobb problémát az egyedül maradás veszélye jelenti, mely következtében izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia.

Az ő számukra kell elsősorban megfelelő szolgáltatásokat biztosítani, mert a megfelelő mentálhigiénés gondozás mellett állapotuk szinten tartható.

A településen 2017-ben 685 fő részcsült nyugdíjban vagy nyugdíjszerű ellátásban, mely évtől enyhe emelkedés figyelhető meg arányukat tekintve.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

- az öregségi nyugdíj,
- a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

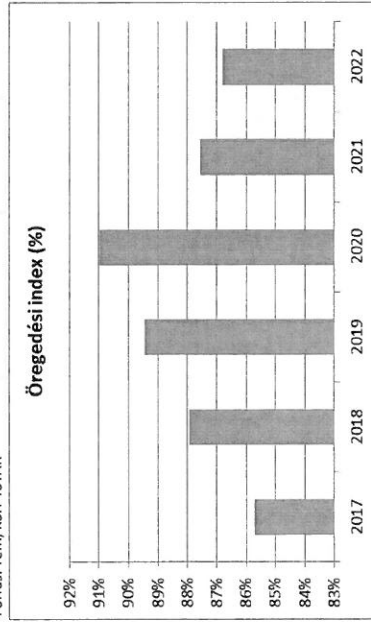
- az özvegyi nyugdíj;
- az árvaellátás;
- a szülői nyugdíj;
- a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
- özvegyi járadék.

Időskoriutak járadéka: A Szt. értelmében az időskoriutak járadéka azon idős személyek részére biztosított ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek. A Szt. 32/B §-a szerint az ellátást a járási hivatal állapítja meg.

6.1. számú táblázat: Öregedési index a 65 év feletti és a 0-14 éves korú állandó lakosok számának arányában
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	480	560	85,71%
2018	503	572	87,94%
2019	534	597	89,45%
2020	564	620	90,97%
2021	591	675	87,56%
2022	612	705	86,81%

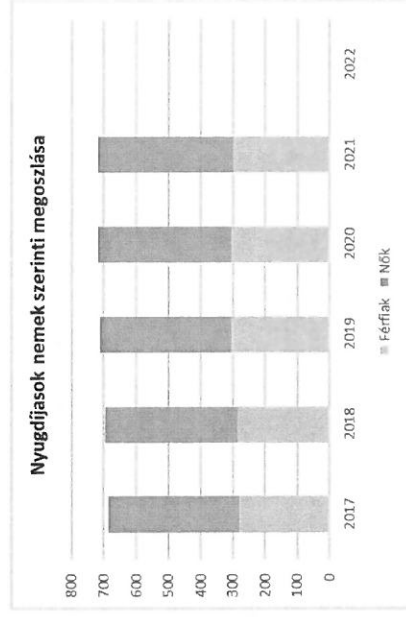
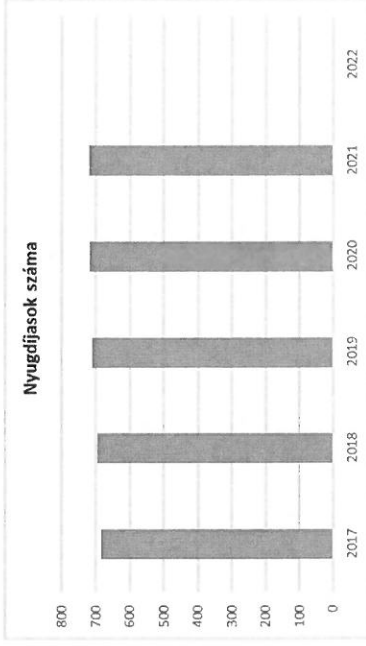
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(forrás: www.teir.gov.hu)

6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	282	403	685
2018	285	411	696
2019	304	407	711
2020	304	415	719
2021	299	421	720
2022	n.a.	n.a.	n.a.

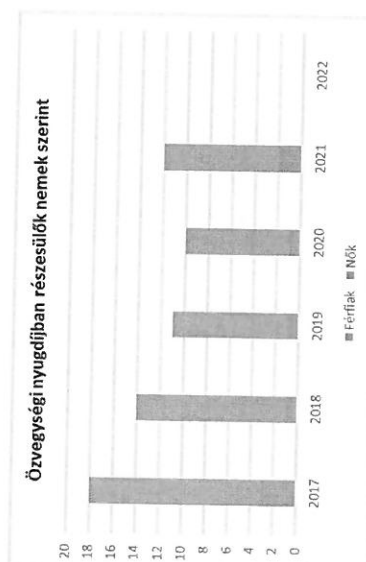
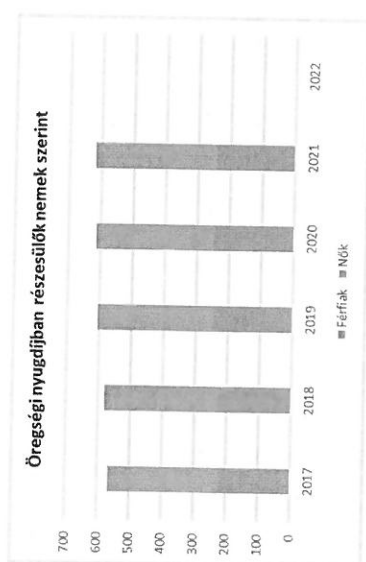
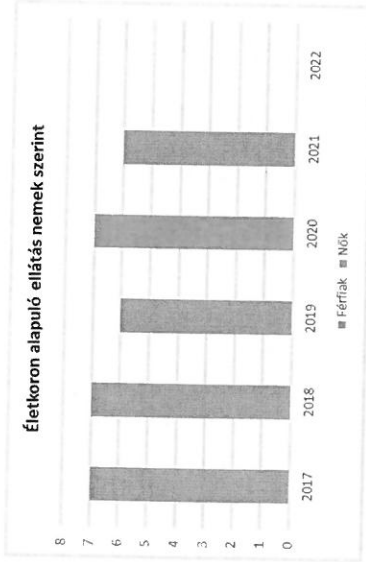
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat: Nyugdíjszerű ellátások
(forrás: www.teir.gov.hu)

Év	6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
	Életkoron alapú ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapú ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregégi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregégi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Övegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Övegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesültek havi átlagos száma (fő) (TS 134)	
2017	7	0	324	442	3	15	1	
2018	7	0	329	352	1	13	1	
2019	6	0	246	359	1	10	1	
2020	7	0	246	368	1	9	1	
2021	6	0	245	375	2	10	0	
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

A leginkább kiszolgáltatottak azok a személyek, akik a nyugdíjkorhatár betöltése előtt pár évvel válnak munkanélkülivé. Az ő számukra a munkavállalást ellehetlenítik a munkáltatók által

kitűzött elvárások, követelmények. Számukra a bérezés is magasabb, mint egy fiatalabb munkavállaló számára, valamint a teherbíráruk is megváltozik, melyre gyakran hivatkoznak a munkáltatók.

Az Ft. 24. §-a értelmében az álláskereső részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségértécs jár.

Álláskeresői járadék illeti meg azt az Ft. 25. § (1) bekezdése értelmében, aki álláskereső, az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkezik munkát akar vállalni, de önálló álláskereső nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani.

Az Ft. 30. § értelmében az álláskereső kérelmére nyugdíj előtti álláskeresői segélyt kell megállapítani, ha a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséhez legfeljebb öt év hiányzik, és legalább 45 napon át álláskeresői járadékban részesült és az álláskeresői járadék folyósítási időtartamát kimerítette, vagy a folyósítási időtartam kimerítését megelőzően az álláskeresői járadék folyósítását az állami foglalkoztatási szerv - kereső tevékenység miatt - megszüntette és az álláskereső álláskeresői járadékra ismételtelen nem szerzett jogosultságot, az álláskeresői járadék folyósításának kimerítését követően három éven belül betöltötte a meghatározott életkort, és rendelkezik az öregségi nyugdíjhoz szükséges szolgálati idővel, és a korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban és átmeneti bányászjáradékban nem részesült.

Az álláskeresői segély az álláskereső öregségi nyugdíj, megváltozott munkaképességű személyek ellátása jogosultságának megszerzéseig terjedő időtartamra folyósítható. (http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99100004.TV)

A településen a statisztikai adatok alapján a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma a 2017-es évben 45 fő.

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága:

Egyre több az állami támogatás az idősebb korosztály munkavállalók után, így a munkáltató szívesebben alkalmazza, mivel kedvezmények járnak a munkavállaló után.

Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 462/B alapján a munkáltatót terhelő szociális hozzájárulási adóból és szakképzési hozzájárulásból igénybe vehető kedvezmények az alábbiak:

- 25 év alatti munkavállalók utáni kedvezmény
- 55 év feletti munkavállalók utáni kedvezmény
- a szakképzetlen munkavállalók utáni kedvezmény
- tartósan álláskereső utáni kedvezmény
- kisgyermekes munkavállalók utáni kedvezmény
- mezőgazdasági munkakörben foglalkoztatott munkavállalók utáni kedvezmény

Az akcióterv nemcsak az új alkalmazottakra, hanem a jelenleg foglalkoztatottakra is érvényes.

6.2. számú táblázat: Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (forrás: www.teir.gov.hu)

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az idősök különböző alap-és szakosított ellátásokat vehetnek igénybe, azonban a településünkön, csak alapellátások biztosítására van lehetőségünk, amely így is sokat segít az idős korosztály egészségmegőrzésében.

Alapszolgáltatások:

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociális rászorultok részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Időseket is érintő alapellátások keretébe tartozik:

Felügyeleti, vagy tanyagondnoki szolgáltatás: lényege az aprófalvakban, valamint a külterületeken élők számára a település intézményhiányából származó hátrányok enyhítése. Elkezesítés: keretében legalább napi egyszeri meleg étkezésről kell gondoskodni azoknál, akik maguk vagy eltartottjuk számára nem képesek ezt biztosítani.

Házi segítségnyújtás: keretében kell gondoskodni, azokról az időskortájról, akik otthonukban önerőből nem képesek magukat ellátni, azokról a pszichiai betegségekről fogyatékos személyekről és szenvedélybetegségről, akik állapotukból adódóan az önálló életvitellel kapcsolatos feladataik ellátásában segítséget igényelnek, de amúgy képesek önmaguk ellátására. Ugyancsak ezen szolgáltatás keretében kell gondoskodni azokról, akik egészségi állapotuk miatt ezt igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várnak.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás: a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segítségnyújtás készületek használatára képes időskorú, vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

Családsegítés: mely által nyújtott általános és speciális segítő szolgáltatás a szociális munka eszközeinek és módszereinek alkalmazásával hozzájárul az egyének, a családok, valamint a különböző közösségek jólétéhez, fejlődéséhez, szociális környezetükhez való alkalmazkodáshoz.

Támogató szolgáltatás: célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, a fogyatékos személy önrendelkezésén alapuló önálló életvitelének megkönnyítése, elsősorban a lakoson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségével. Az utcai szociális munka tevékenysége az utcán tartózkodó hajléktalan személyek helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérése, szükség esetén ellátásának kezdeményezése, az ehhez szükséges intézkedések megvalósítása.

A nappali ellátás: hajléktalan személyek és elsősorban a saját otthonukban élő,

- tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és menális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek,
- tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézetit kezelést nem igénylő pszichiai betegek, illetve szenvedélybeteg,
- harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év						2021	2022
	2017	2018	2019	2020	2021	2022		
41-45 év (TS 042)	Fő összesen	45	39	32	45	44	37	
	%	8,99%	20,51%	18,75%	13,33%	11,56%	8,11%	
46-50 év (TS 043)	Fő	6	5	1	3	5	8	
	%	13,33%	12,82%	3,13%	6,67%	11,36%	21,62%	
51-55 év (TS 044)	Fő	4	2	4	2	3	3	
	%	8,99%	5,13%	12,50%	4,44%	6,82%	8,11%	
56-60 év (TS 045)	Fő	3	6	3	5	7	3	
	%	6,67%	15,38%	9,38%	11,11%	15,91%	8,11%	
61 éves, vagy afélettei (TS 046)	Fő	13	8	6	9	10	13	
	%	28,89%	20,51%	18,75%	20,00%	22,73%	35,14%	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásokat támogató egyéb programok a településen;

A 2017-os évben a 45 év feletti tartósan munkanélküliek aránya 57,78% volt, mely javulást emelkedő kiugrást mutat az előző évekhez képest.

A településen szeretnénk, ha az idősök továbbra is aktívan részt vennének a helyi közösség életében, ahogyan eddig is. A Művelődési Házunk programokat kínál az idősebb korosztály számára, a helyi nyugdíjas klub aktív tevékenysége révén megfelelő programokat biztosítanak az idősebbek számára. Településünkön nyugdíjas klub rendszeresen találkozik. A tagok igazi színlíttjai a településnek, karitatív munkájukkal segítik a hátrányos helyzetű családokat, a temető, a parkok, valamint az emlékművek tisztántartásával teszik szebbé településünket. Az idős emberek fontos, elengedhetetlen részei a helyi közösségnek, tevékenységükkel szebbé teszik településünket. Annak érdekében, hogy az idősök szerepe kihangsúlyozásra kerüljön az önkormányzat szeretőn, ha megszervezésre kerülne minden év október 1-jén az Idősök Világnapja a településen.

A településen az idősebb korosztály munkanélkülisége az egyik legnagyobb probléma.

A közfoglalkoztatás keretén belül a település fejleszti a szebb, tisztább és barátságosabb környezetet. Elsősorban a köztisztaságra, vízvezetésre, épületek, valamint parkok felújítására, parlagfüvel és egyéb gyomnövényekkel fertőzött területek mentesítésére helyezi a település a hangsúlyt. Az elvégzett munka előnyei a település, illetve a környezet számára: A közfoglalkoztatás lehetővé teszi a településképp, a település környezetének gondozottságának javítását, az allergiát okozó pollenkoncentráció csökkentését, az önkormányzati kötelező feladatok megoldását. 2017-es évben a közfoglalkoztatásban részt vevők száma csökkent, mindösszesen 18 fő vett abban részt.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A munkaerőpiacon és a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetéssel többször találkozhatunk annak ellenére, hogy mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség. A munka és a foglalkoztatás szabad megválasztásához való jog, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatása fontos célkitűzés az hátrányos megkülönböztetés enyhítésére.

részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Szakosított ellátási formák

Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában kell gondozni.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

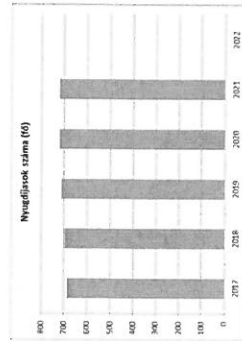
A településen az idősek számára, akik nem tudják már magukat megfelelően ellátni lehetőség van a házi segítségnyújtás igénybevételére. A házi segítségnyújtás keretében az időseket egy szociális gondozó látja el, aki elsősorban mentálhigiénés gondozást végez, munkájával a gondozottak lelki- testi egészségének megőrzéséhez nagymértékben hozzájárul. Az idősek számára nagyon fontos, hogy megfelelő lelki-és testi gondozást kapjanak állapotuk szinten tartásához.

A szociális étkeztetésben átlagosan 15 fő vesz részt egy évben. Az étkeztetést igénybe vevők 90 %-a időskorú, 2 fő fogyatékkal élő személy veszi igénybe ezt a szolgáltatást. Az ételt egy helyi étterem biztosítja az igénybevevők számára. Az önkormányzat a köznevelési intézményekben megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

6.3. számú táblázat: Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (forrás: www.teir.gov.hu)

Év	6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megjegyzik a 6.1.1-es táblazattal)		Összes nyugdíjas
	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	
2017	282	403	685
2018	285	411	696
2019	304	407	711
2020	304	415	719
2021	299	421	720
2022	n.a.	n.a.	n.a.

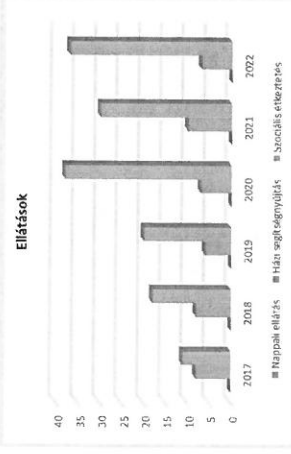
Forrás: TeIR, KSH Tstár

6.3.1. számú táblázat: 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (forrás: www.feir.gov.hu)

Év	6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017	480	0	8	11
2018	503	0	8	18
2019	534	0	6	20
2020	564	0	7	38
2021	591	0	10	30
2022	612	0	7	37

Forrás: TeIR, KSH Tstár

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Településünkön megpróbálunk minél több kulturális programot biztosítani az idősek számára a helyi Művelődési Házunkban. Többféle program közül is választhatnak:

- néptánc előadások
- nyugdíjas klub
- kézműves foglalkozás
- egyéb évszakhoz kötött rendezvények

A helyi adatok alapján az időskorúak színházi előadásokra csak ritkán jutnak el, mert anyagi forrásaik nem teszik lehetővé ezt a fajta színvonalas művelődési formát. Annak érdekében, hogy minél több lehetőségük legyen egy aktív időskor megélésére hozzá kell őket segítenünk ezekhez a programokhoz.

c) idősek informatikai jártassága;

A megkérdezett idős korosztályból nagyon kevesen tudják az internetet és a számítógépet használni. Főleg a világhálón történő eligazodás okoz nehézséget nekik. Az 50 év feletti

korosztály munka-erőpiaci helyzetét is javíthatná egy olyan program, amely segítségével a munkanélüliek alapvető számítógép kezelői vizsgát tehetnék. Az internet és a számítógép segítségével több álláslehetőség közül válogathatnak, emellett egy megfelelő önéletrajz írása is könnyebbé válna számukra.

d) a generációk közötti programok.

A generációk közötti programokra lehetőséget ad a településen megrendezésre kerülő Sárkány eresztő fesztivál, Fatunap, Advent. Ezen a rendezvényeken a legkisebektől kezdve a legnagyobbakig képviselhetik magukat településünk lakói a civil szervezetek kezdeményezésére. Az óvodások, az iskolások, a táncsoport tagjai műsoraikkal színesítik a rendezvényeket.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A településen jelenleg nincsenek olyan programok, amelyek lehetővé teszik, hogy az idősebb korosztályt reintegráljuk a munkaerőpiacra, ezért elsősorban az ilyen programok megvalósítását kell célul kitűzni. A nyugdíjas korosztály nagyon aktív részét képezi a helyi közösségnek, munkájukkal hozzájárulnak településünk szépségéhez, és változatosságához, azonban az élethosszig tartó tanulás jegyében fontos, hogy számukra is biztosítsuk a tanulási lehetőséget, akár fiatalabb korosztály bevonásával, mellyel azt is elérhetjük, hogy a generációk közti különbséget csökkentstük.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
50 év feletti korosztály tartós munkanélkülisége	álláskereső tréning, továbbképzések szervezése, közfoglalkoztatás kibővítése
idősek kevésbé rendelkeznek számítógépes ismeretekkel	továbbképzések szervezése, fiatal korosztály bevonása, mint önkéntes tevékenység
kevésbé jutnak hozzá kulturális programokhoz (pl. színház, hangverseny)	civil szervezetek bevonása a megvalósításba, hogy kedvezményesebben juthassanak el ilyen rendezvényekre
sok a megbetegedés ebben a korban az országos adatok alapján, főleg a szív-és érrendszeri, valamint a rákos megbetegedések kockázata magas	szűrőprogramok szervezése az Idősek Világnapja keretében, ahol megfelelő vizsgálatokon vehetnek részt
idősek által közvetített értékek, hagyományok átadása egyre inkább háttérbe szorult	Nyugdíjas Klub folyamatos működtetése
A település önkormányzata fontosnak tartja, hogy a lakosság egészségügyi tudatos, megfélelő életmód szerint élő helyi közösséget alakítsunk ki. Fontos feladatának érzi, hogy az emberek minden egészségügyi szolgáltatáshoz hozzáférjenek egészségük megőrzése érdekében. Ezért az önkormányzat vállalja,	Egészségnap megszervezése a településen

hogy minden évben megszervezi az idősek, a nők és a gyermekek számára az Egészségnapot, ahol különböző szűrővizsgálatokon vehetnek részt.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentősen mértékben vagy egyáltalán nem bírta ki, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Egészségkár: „Minden olyan személy, aki rövidebb-hosszabb ideig tartó pszichés, fiziológiai, fizikai funkciók rendellenességében szenved (pszichiátriai, izületi, esont, izomrendszeri, testi struktúrák megváltozása, szív-érrendszeri, immun – légző – emésztő – anyagcsere – endokrin – húgy- ivarszervi – bőr) emiatt állandó, vagy időszakos orvosi ellátásban részesül, állapotát javítható, szinten tartható.”

(http://www.motivacio.hu/sites/default/files/Elo_munkahely_01_kotet.pdf, 7. oldal)

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, melyek alapján pontos képet alkothatnánk a fogyatékkal élők helyzetéről a településen.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a leginkább sérülékeny társadalmi csoportot alkotják. Emiatt fontos, hogy olyan környezetet teremtsünk, hogy egyenlő eséllyel élhessenek a mindennapi életük során a lakhatás és közlekedési eszközök használatát, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A fő szempont, hogy a tervezett programok a helyi szükségletekhez igazodjanak.

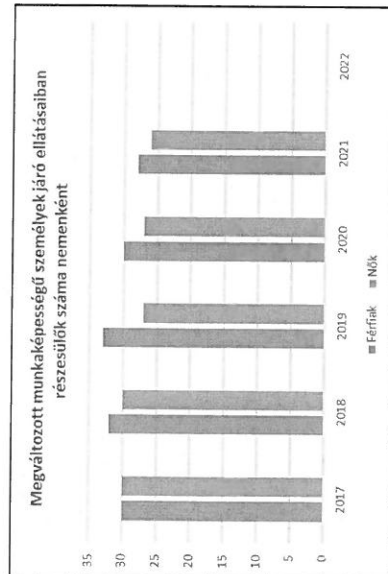
A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossg esetén még jelentősebb.

7.1.1. számú táblázat: Megváltozott munkaképességű ellátásban részesülő férfiak és nők szerinti bontásban

(forrás: www.teair.gov.hu)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	30	30	60
2018	32	30	62
2019	33	27	60
2020	30	27	57
2021	28	26	54
2022	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Istar

Tábla: 7.1.2. Nem releváns

a) fogyatékosokkal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetősége szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult.

A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-én III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjában, rendszeres szociális járadékban részesült. (Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlyra mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Nem rendelkeznek olyan foglalkoztatási szakemberrel, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére. Nincs képzett szakember, aki a munkahelyi beszoktatást kísérfje, ezért a sikertelen beszoktatás következménye a fogyatékos munkavállaló alkalmatlanságának rövid időn belül megállapítása.

b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem áll rendelkezésünkre adat.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Előfordulhat, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. (pl.: felsőfokú végzettsége ellenére alacsonyabb végzettséggel is betölthető foglalkoztatást ajánlanak neki.)

A foglalkoztatás akkor is megkísérülhet, ha a fogyatékos személy nem tudja megközelíteni a munkahelyet, például a településen belüli közlekedési akadályok miatt és a támogató szolgáltatól sem kap segítséget. Ilyen információk beszerzése rendkívül nehéz, hiszen az érintettek nem hozzák a hátrányos megkülönböztetést nyilvánosságra, mert ezzel a jövőbeni alkalmaztatási kilátásai is csökkennek.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A saját lakókörnyezetben, lakóközösségben élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást a támogató szolgálat. A támogató szolgálat többek között a különböző közösségi és szabadidős szolgáltatások előkészítésében (mind szállítás, mind kommunikáció szintjén) ad támogatást, emellett az igénybevevő környezetében, lakásán nyújt fejlesztést, gondozást, segíti az önálló életvitelt, támogatja az ön-értékvényesítést.

Az átmeneti elhelyezésben részesülők, gondozóházban elhelyezettek száma Fejér megyében csekély, 93 ellátott volt 2016-ban, kihasználtsága 95,41. % (forrás: teir.hu)

A jelenlegi nagy létszámú intézmények sok esetben a település szélén, rosszabb esetben az országhatáron, izoláltan, korszerűtlen épületekben működnek. Ezen intézményekben is nagy erőfeszítéseket tesznek az ellátott személyek társadalmi integrációjának megteremtése érdekében, azonban az intézmény területi elhelyezkedéséből adódó korlátokat nem tudják leküzdeni. Egy több száz fős intézmény esetében fennáll a veszélye annak, hogy nem alkalmas az egyéni képességekre alapozott, személyre szabott szolgáltatás nyújtására. A működő lakóotthonok többsége csak a ferőhelyek számáraak tekintetében tér el a nagy létszámú intézményektől, nem úgy működnek a gyakorlatban, mint ahogy azt a jogalkotó a bevezetésekor elképzelte. Az intézményi szemlélet a lakóotthonokban is jelen van.

kapcsolatosak. A kommunikációban jelentősen gátolt személy számára a közszolgáltatások igénybevételekor lehetővé kell tenni a tájékozódás és a személyi segítség feltételeit. (Fot. 6.- 7. §)

A megfelelően hozzáférhető információ létrehozása olyan szakmai feladat, mely kezdetben nehézséget okozhat. Javasoljuk, azoknak a szolgáltató szervezeteknek a bevonását, melyek professzionális segítséget nyújthatnak. Ilyenek például a jelnyelvi tolmácsszolgálatok (<http://fszk.hu/mjp/tolmacszojaglatok-elehetosegei.pdf>), a könnyen érthető fordításokat készítő EFOESZ és tagszervezetei (<http://www.efoesz.hu/index.php?m=text&id=2>), a speciális eszközök szövegek (<http://www.blissalapitvany.hu/kolesonozheto-eszkozok>).

Közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés: A fogyatékos személy számára a Fot-ban meghatározottak szerint - figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit - biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.

A közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása érdekében a fogyatékos személy az önálló életvitelét segítő kutyáját - külön jogszabályban meghatározottak szerint - beviheti a közszolgáltatást nyújtó szerv, intézmény, szolgáltató mindenki számára nyitva álló területére. (Fot. 7/A.- 7/C. §)

Közlekedés: A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmazni kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevételre. Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számú és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Fot. 8.- 10. §) A hozzáférés biztosításakor két kihívás biztosan felmerül: egyrészt a megfelelő szaktudás bevonásának a kérdése, másrészt pedig az ehhez szükséges forrás.

Támogató szolgálat, segédészkező: Fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékosága által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét, továbbá segédészkező. Az arhoz nyújtott támogatással beszerezhető segédészkezők körét és a támogatás módját, valamint mértékét külön jogszabály határozza meg. (Fot. 11. §)

Egészségügy: A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során figyelemmel kell lenni a fogyatékoságából adódó szükségleteire. A fogyatékos személy egészségügyi ellátása során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségudatát. (Fot. 12.)

Oktatás, képzés: A fogyatékos személynek joga, hogy állapotának megfelelően és életkorától függően korai fejlesztésben és gondozásban, óvodai nevelésben, iskolai nevelésben és oktatásban, fejlesztő felkészítésben, szakképzésben, felnőttképzésben, továbbá felsőoktatásban vegyen részt a vonatkozó jogszabályokban meghatározottak szerint. Abban az esetben, ha az - az e célra létrehozott szakértői és rehabilitációs bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint - a fogyatékos személy képességeinek kibontakoztatása céljából előnyös, a fogyatékos személy az óvodai nevelésben és oktatásban a többi gyermekkel, tanulóval együtt - azonos óvodai csoportban, illetve iskolai osztályban - vesz részt. A kiskorú fogyatékos személyt megilleti az a jog, hogy fejlesztése késedelem nélkül megkezdődjön, amint fogyatékoságát megállapították (Fot. 13. §).

Lakóhely, közösségbe való befogadás, önálló életvitel: A fogyatékos személynek joga van a fogyatékoságának, személyes körülményeinek megfelelő - családi, lakóotthoni, intézményi - lakhatási forma megválasztásához (Fot. 17. §) A 2011. évben megkezdődött a nagylétszámú ápoló -gondozó intézetek kiváltása támogatott lakhatási megoldásokká.

A településen nincsenek olyan intézmények, melyek az életvitelt támogatják, azonban lehetősége van a fogyatékkal élőknek támogató szolgáltatást igénybe venni Székesfehérváron. A helyi adatgyűjtés alapján azonban nincs olyan személy, aki ezt igénybe venné. Egyedüli segítő forrás a szociális gondozó a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül - anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapottól eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében rokkantsági járadékra jogosult az a személy, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70%-os mértékű, és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban vagy megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadékra jogosult személy egészségi állapotát a döntésben meghatározott időpontban felüli kell vizsgálni.

Parkolási igazolvány: a mozgásában korlátozott személy parkolási igazolványáról szóló 218/2003. XII.11.) kormányrendelet szerint parkolási igazolványra az a személy jogosult, aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott, aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül, akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően valkann minősítettek, vagy aki valkann egyengérlátónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: ékeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az alábbi területeken biztosítottak a fogyatékkal élő személyek jogai:

Környezet: A fogyatékos személynek joga van a számára akadálymentes, továbbá érzékelhető és biztonságos épített környezetre. Ez a jog vonatkozik különösen a közlekedéssel és az épített környezettel kapcsolatos tájékozódási lehetőségekre. (Fot. 5. § (1)-(2))

Kommunikáció: A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférés lehetőségét a közérdekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal

Kultúra, sport: A fogyatékos személy számára lehetővé kell tenni a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását. A fogyatékos személy számára - sportolási lehetőségeinek megteremtéséhez - a sportolási célú, szabadidős intézmények használatát hozzáférhetővé kell tenni (Fot. 18. §)

A rehabilitációhoz való jog: A fogyatékos személynek joga van a rehabilitációra. E jog érvényesítését rehabilitációs szolgáltatások, ellátások biztosítják. Az ehhez kapcsolódó állami feladatot a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott, a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter szakmai felügyelete alatt álló szervezet látja el. A szervezet számára törvény vagy kormányrendelet további feladatokat állapíthat meg (Fot. 19.-20. §).

A helyi politikai életben és közéletben való részvételhez való jog: másokkal azonos alapon, hatékonyan és teljeskörűen vehessenek részt a helyi politikai életben és a közéletben, közvetlenül vagy szabadon választott képviselőikön keresztül, beleértve a fogyatékosokkal élő személyek jogát és lehetőségét a szavazásra és választhatóságra (2007. évi XCII. tv 29. cikk)

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Nem releváns.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítetttsége;

A közolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítésének megvalósítása megtörtént a településen. Akadálymentesített helyszíneken történik az egészségügyi, szociális szolgáltatások, kulturális programokhoz történő hozzáférés. Ma már mindegyik intézményünk akadálymentesített. Mozgáskorlátozottak számára van rámpa, külön mosdó és hivatallunk rendelkezik vakvezető sávval is.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítetttség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítetttsége;

A mozgáskorlátozottak számára minden közintézmény megközelíthető, akadálymentesített, sportrendezvényeken történő részvétel is adott, hiszen a helyi futballpálya körüli terület is akadálymentesített, a mozgáskorlátozottak számára rámpa is található, így nem maradnak ki a helyi sporttételek sem. Az iskolában tartott sporteseményeken való részvétel is lehetséges, hiszen az iskola területe is akadálymentesített. Pákozdi Nagyközség Önkormányzatának hivatalos honlapja akadálymentesített (<http://www.pakozd.hu/index.php?layout=accessible>)

d) munkahelyek akadálymentesítetttsége;

A helyi vállalkozásoknál is ügyelnek az akadálymentesített terület kialakítására, azonban ezeknél még nem teljesen megoldott ez a probléma.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítetttsége;

A helyi parkok, járdák is akadálymentesek. Könnyen megközelíthetőek a fogyatékkal élő személyek számára. A buszjáratok kialakítása azonban nem korszerű, a településre csak néhány busz jár, amely lehetővé teszi a mozgáskorlátozottak számára az utazást.

f) fogyatékosokkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosokkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen nincs speciális közlekedési szolgáltatás a fogyatékkal élő személyek számára, valamint fogyatékosok nappali intézményét sem tart fenn az önkormányzat, mivel a településen kis számban élnek fogyatékkal élők, akik gondozását a család és a szociális gondozó is képes ellátni.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A településen az akadálymentesítés kialakítása óta a fogyatékkal élő személyek szívesebben vesznek részt a Művelődési Házban megrendezésre kerülő programokon, valamint az ügyintézés is könnyebbé vált, személyesen tudják érdekeiket érvényesíteni, közvetlenebb a kapcsolat velük, így a problémáikra célzottabb megoldások alkalmazhatóak.

7.4. Fogyatékosokkal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

7.5 A fogyatékosokkal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosokkal élő állampolgárokról nem áll rendelkezésünkre információ.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nem megfelelő értesülés a különböző lehetőségekről, pénzübeli és természetbeni ellátásokról	Célszerű megkeresni a fogyatékos személyek helyi érdekvédelmi szervezeit, hogy van-e tudomásuk olyan fogyatékos személyről, aki ilyen természetű segítséget igényelne, nincs-e olyan megindított folyamat, ami elakadt, vagy nincsenek-e ilyen irányú tapasztalataik
Információkhoz és eszközökhöz való hozzáférés akadályoztatottsága	Különléle információk adatbázisok használatára való figyelemfelhívás, pályázatírási, különleges képzettségű szakemberek bevonása, vagy saját állományban foglalkoztatottak továbbképzése
A fogyatékkal élő személyek nem minden esetben képesek személyesen ügyeik intézésére, nincsenek tisztában lehetőségeikkel, a különböző nekik szóló szolgáltatásokkal. Ennek kiküszöbölése érdekében az önkormányzat vállalja, hogy a pákozdi akadálymentesített honlapon közzé tesz minden információt az őket érintő kérdésekben, valamint bevonja a szakembereket a tájékoztatásba.	Fogyatékkal élők információhoz való hozzáférése

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A sportpálya mellett lévő játszótérén elavult, régi játszótéri eszközök biztonsági okokból, statikailag nem megfelelőek, ezért ezek cseréje, új játékok beszerzése vált szükségessé.	Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése
Pákozdi belterületén a Panoráma és Akácfa utak felújítása vált szükségessé, mivel a pályaszterkezet az utóbbi időben erősen leromlott.	Pákozdi, belterületi utak felújítása
A pákozdi köztetető egy erősen lejtős területen fekszik, a sírokhöz kiterkező családtagok, rokonok a sírokat murvás, csúszós területen tudják megközelíteni, mely esős időben balesetveszélyes. Ezért szükségessé vált térköburkolatos járda kialakítása, mely biztonságosabbá teszi a közlekedést, valamint a sírok gépjárművel történő megközelítését is segíti.	Pákozdi, temető fejlesztés
A település bel- és külterületi részén jelentős mennyiségű zöldfelület található, melynek karbantartásához az önkormányzat nem rendelkezik eszközzel, valamint a téli síkosságmentesítést is csak külső vállalkozó bevonásával tudja elvégezni.	Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése
A település bel- és külterületi részén jelentős hosszúságú murvás, zúzottkőves útburkolat található, melynek karbantartásához nem rendelkezik megfelelő eszközzel az önkormányzat	Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése
Alacsonyabb széndioxid-kibocsátás elérése céljából a Művelődési ház energetikai korszerűsítése szerepel célkitűzéseink között. A művelődési ház vizesblokkjának állapota erősen leromlott, használatatlanná vált.	Középiletek energetikai korszerűsítése Pákozdon
	Közművelődési érdekeltségűvelő támogatás

Tanyagondnoki szolgálat

Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete döntése alapján 2021. január 1. napjával településünkön megkezdte működését a tanyagondnoki szolgálat.

A tanyagondnoki szolgáltatás törvényben meghatározott célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb **belterületi**, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzáfutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A tanyabusszal nyújtott szolgáltatás célja az ezen jellegzetességekből adódó hátrányok csökkentése, így

- az egyéb belterületi lakott helyeken élő lakóinak társadalmi hanyatlásának megállítása, e folyamat visszaszorítása, a település népességmegtartó erejének növelése; ezen településrészekben élők, idősek, nagy családosok, a mozgásukban korlátozottak, vagy egyéb módon hátrányos helyzetű emberek esélyegyenlőségének a megteremtéséhez elengedhetetlen, hogy időben jussanak olyan szolgáltatásokhoz, amelyekhez lakhelyük, koruk, egészségi állapotuk miatt nehezebben juthatnak hozzá.
- az egyéb belterületi lakott helyeken élők közlekedés lehetőségeinek javítása; a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a tanyagondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában. A tanyagondnok feladata e körben az óvodáskorú és iskoláskorú gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzáfutás segítése (egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, mozi). Ide tartozik a gyermekek iskolai, óvodai, közösségi rendezvényekre, versenyekre, sportprogramokra, ünnepségekre való szállítása is. Az ellátottak köre: Óvodás és iskolás gyermekek, fiatalok, igény szerint. A nyári szünetben ugyanakkor az ezt igénylő nyári ügyeletet igénybe vevők részére végezhet szállítási feladatot a tanyagondnok.
- a település egyéb belterületi lakott helyein élő lakosság elszigeteltségének mérséklése; (családok, egyének közösségbe való bevonása, a közösségi élet megteremtésének lehetősége a szállítással rendezvényekre)
- az egyéb belterületi lakott helyeken élő lakosság életfeltételeinek javítása, a településen a jobb életminőség elérése; a közszolgáltatásokhoz való hozzáfutás elősegítése; Elsősorban a közigazgatási szolgáltatások helyben történő igénybevételére a Pákozdi Polgármesteri Hivatalban van lehetőség. A szolgáltatások többnyire a község központjában érhetőek el.
- az önkormányzat által nyújtandó szociális alapeljárások működtetésének segítése az egyéb belterületi lakott helyeken;
- Egyéb lakossági szolgáltatások, illetve egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés (időseknek a nagybevásárlásban segítkezés)
- a közösség fejlesztése, a helyi társadalom és a civil szféra erősítése;
- a helyi adottságokhoz és sajátosságokhoz igazodó egyéni és közösségi szintű igények kielégítése;
- az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése, javítása (Pákozdi Nagyközség rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal és fontosnak tartja a célcsoportok – idősek, nemzetségek, nők, gyermekek és fogyatékkal élők feltételeinek mind szélesebb körű ellátását. Ezek a célcsoportok ezeken a településrészekeken is élnek.)

A Szolgálat egyik legfontosabb célcsoportja az időskorúak köre, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek és róluk nem gondoskodnak, a számukra nyújtott szolgáltatások elsősorban e célra szolgálnak. Cél, hogy megkapják azon segítő szolgáltatásokat, amelyek révén minél hosszabb ideig otthonukban, megszokott lakókörnyezetükben élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is aktívan részt venni.

Továbbá célcsoportnak tekintjük az óvodás- és iskoláskorúakat, szereteink támogatni a versenyeken, ünnepségeken, iskolás óvodás program keretében való részvételt.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság életminőségének javításához a civil szervezetek adományai nagy mértékben hozzájárulnak. Civil szervezetek a településen, többek között a:

- Komorán Sporthorgász Egyesület
- Pákozdí Sport Egyesület
- Kulturális Egyesület
- Pákozd Óvodáért Alapítvány
- Pákozd Iskoláért Alapítvány
- Pákozd-ért Alapítvány

A település fejlődéséhez a lakosság életminőségének javításához nagy mértékben hozzájárulnak ezek a szervezetek, akik elsősorban az egyének és családok szükséglet kielégítését, a közösségi élet javítását tűzték ki célul.

A település szoros együttműködésben áll a Velencei-tó környéki települések önkormányzataival. Mivel a településen a népszámlálási adatok alapján nincsenek roma etnikumú személyek, valamint egyéb nemzetiségi kisebbségek, így önkormányzatunk nem ápol kapcsolatot ilyen önkormányzatokkal.

Településünkön nemcsak nonprofit, hanem for-profit szervezetek is részt vesznek munkájukkal a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában. Sok támogatást nyújt a településen élő lakosok számára a Pákozdí Horgász Egyesület, aki tevékenységével elsősorban a hátrányos helyzetű gyermekeket segíti.

A Katonai Emlékpark Közhasznú Nonprofit Kft. közhasznú tevékenységét a Katonai Emlékpark Pákozd- Nemzeti Emlékhely üzemeltetéséhez kapcsolódva végzi, nevelés és oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés, kulturális tevékenység és kulturális örökség megóvása területén.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltekerzése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat az egyházi, karitatív és civil szervezetekkel jó kapcsolat kialakítását célozta meg.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Nem releváns.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Nem releváns.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A helyi rendezvények szerepet játszanak a civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenységében.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésében elsősorban azok a szakemberek, intézmények vettek részt, akik a helyi sajátosságokkal, problémákkal kapcsolatban megfelelő ismeretekkel rendelkeznek. Elsősorban az óvoda, az iskola és a helyi civil szervezetek kerültek bevonásra a megvalósításba, valamint a HUMAN Család-és Gyermekjóléti Szolgálat család gondozója, a védőnő által feltárt problémák, valamint észrevételek alapján került kidolgozásra a program.

A program elkészítésénél nagy hangsúly fektettünk a helyi lakosság észrevételeire, az általuk észlelt problémák figyelembe vételére. A tapasztalatok, a lakosság által közvetített, valamint a szakemberek által feltárt problémákat összehangolva készítettük a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.

a) a helyizetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Bevonásra kerültek az előkészítő folyamatokba a különböző területeken dolgozók, így intézményvezetők, háziorvos, védőnő, illetve a HUMAN Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszaesetelését szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Pákozdi település honlapján a dokumentum hozzáférhető. A folyamatok, intézkedések megismerhető, így biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jét közzéteszi honlapján megjelölve.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a társadalmi integráció a hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv a helyi problémákhoz igazodó beavatkozásokat foglalja magába.

1. A HEP IT részletei

A helyizetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és / vagy mélyszegénységben élők	1. Az adóssághalmozás a családi szocializáció következtében 2. Mélyszegénység egyik oka a munkanélküliség 3. A hátrányos helyzet generációkon át történő átöröklése. 4. A mélyszegénységben élők alacsony iskolai végzettsége 5. Az egészségi állapotuk nem megfelelő, nem vesznek részt megfelelő vizsgálatokon.	Megfelelő tanácsadás, szükségletalapú szolgáltatások biztosítása
Gyermek	1. Nem megfelelő szabadidő tevékenységek, csavargás 2. Ingerszegény, normaszegő környezet 3. Egészséges életmódra nevelés hiánya 4. A korai fejlesztés nem megoldott minden családban	Álláskereső tréning, továbbképzések megszervezése Oktatási, szociális, egészségügyi programok bővítése Továbbképzések szervezése, civil partnerek bevonása Egészségügyi-és szociális tevékenységek megszervezése Szabadidős, családi programok szervezése Prevenációs programok szervezése
Idősek	1. Egészségi állapot romlása 2. 50 év feletiek tartós munkanélkülisége magas 3. Információhiány az igénybe vehető szolgáltatásokkal kapcsolatban 4. Altlak közvetített értékek, hagyományok háttérbe szorulása	Szűrővizsgálatok szervezése, Egészségügyi Világnap keretében Képzések, álláskereső tréning megszervezése Honlap bővítése
Nők	1. Tartós munkanélküliség magas 2. Kisgyermekes anyák izolálódása	Idősek klubja, Kulturális csoportok Álláskereső tréning Anyatejes Világnap megszervezése, jogszabálynak megfelelő elhelyezés megoldása

Fogyatékkal élők	3. Iskolázatlanság magas igénybe vehető szolgáltatásokról 1. Információ hiány az általuk igénybe vehető szolgáltatásokról 2. Kevés információ a fogyatékkal élők helyzetéről, szükségleteiről	továbbképzések biztosítása Érdekvédelmi szervezetek bevonása, honlap bővítés Szociális szakemberek, házi orvos bevonása a szükségletfelmérés elvégzéséhez
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése 2. Pákozdi, belterületi utak felújítása 3. Pákozdi, temető fejlesztés	A településen a régi, elavult játszótérek nem biztonságosak. Pákozdi belterületén a Panoráma és Akácia utcák felújítása vált szükségessé, mivel a pályaszerkezet az utóbbi időben erősen leromlott. A pákozdi köztemető egy erősen lejtős területen fekszik, a sírokhoz kikerülő családtagok, rokonok a sírokat murvás, csúszós területen tudják megközelíteni, mely esős időben balesetveszélyes. Ezért szükségessé vált térköburkolatos járda kialakítása, mely biztonságosabb teszi a közlekedést, valamint a sírok gépjárművel történő megközelítését is segíti.
	4. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése 5. Pákozdi, kommunális eszköz beszerzése 6. Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon 7. Közművelődési érdekeltségű növekvő támogatás	A település bel- és külterületi részén jelentős nagyságú zöldfelület található, melynek karbantartásához az önkormányzat nem rendelkezik eszközzel, valamint a téli sikosságmentesítést is csak külső vállalkozó bevonásával tudja elvégezni. A település bel- és külterületi részén jelentős hosszúságú murvás, zúzottköves útburkolat található, melynek karbantartásához nem rendelkezik megfelelő eszközzel az önkormányzat. Művelődési ház A művelődési ház vizesblokkjának állapota erősen leromlott, használhatatlanná vált.

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése
Romák	1. Szükséglet alapú szolgáltatások
	Humán Család-és Gyermekjóléti

és/vagy mélyszegénységben élők	bővítése 2. Képzési programok szervezése 3. Oktatási-, szociális- és egészségügyi szolgáltatások bővítése 4. Oktatási programok szervezése 5. Szűrőprogramok szervezése	Szolgálat, védőnő, házi orvos Türr István Képző és Kutató Intézet, Foglalkoztatási Osztály Nemesség Altagas Iskola, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, házi orvos, védőnő Türr István Képző és Kutató Intézet, civil szervezetek Civil szervezetek, házi orvos, szemész főorvos
Gyermekek	1. Családi nap megvalósítása 2. Prevenációs programok szervezése 3. Egészségnap szervezése 4. Kisgyermekkorai fejlesztés 1. Szűrőprogramok, folyamatos életminőség vizsgálat	Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Nemesség Altagas Iskola Prevenációs szakember, Kossuth Lajos Művelődési Ház, jelzőrendszer tagjai Sportszakemberek, Nemesség Altagas Iskola, Nyitnikék Óvoda és Bölcsőde, Házi orvos, védőnő Énektanár, védőnő, Kossuth Lajos Művelődési Ház Házi orvos, civil szervezetek, főorvos, szemész
Idősek	2. Generációk közötti szakadékok áthidaló programok szervezése 3. Nyilvánosság eszközeinek bővítése 4. Hagyományörző programok szervezése 1. Álláskereső tréning, gyermekek napközbeni ellátásának bővítése	szociális gondozónő, Nyugdíjas klub, Nemesség Altagas Iskola, Humán Család-és Gyermekjóléti Szolgálat pákozdi honlap szerkesztője, falugazdász, falugondnok, Nyugdíjas Klub, Kossuth Lajos Művelődési Ház vezetője Kossuth Lajos Művelődési Ház, Nyugdíjas Klub, szociális gondozónő, Kulturális Egyesület Türr István Képző és Kutató Intézet, civil szervezetek, Családi Napközi, védőnő
Nők	2. Elmagányosodás megelőzése 3. Képzési programok szervezése 1. Nyilvánosság eszközeinek bővítése 2. Szükségletfelmérés	Védőnő, Humán Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, jelzőrendszer tagjai, Kossuth Lajos Művelődési Ház Türr István Képző és Kutató Intézet, Foglalkoztatási Osztály, civil szervezetek, Családi Napközi, védőnő pákozdi honlap szerkesztője, szociális gondozónő, falugondnok szociális gondozónő, házi orvos Mindigfa Bt.
Fogyatékkal élők	1. Nyilvánosság eszközeinek bővítése 2. Szükségletfelmérés	
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	1. Közterületi játszótér korszerűsítése, fejlesztése	

2. Pákozd, belterületi utak felújítása	Útépítési és Mélyépítő Kft
3. Pákozd, temető fejlesztés	Gravel Stone Kft
4. Pákozd, kommunális eszköz beszerzése	Agrár Pláza Kft
5. Pákozd, kommunális eszköz beszerzése	Best Kft
6. Középületek energetikai korszerűsítése Pákozdon	n.a.
7. Közművelődési érdekeltségővelő támogatás	Németh Balázs EV. HoHo Design Kft

Jövőképünk

Ezek az elképzelések segítik, hogy a településen a közösséghez, lakóhelyhez való tartozás érzését, az összefogást erősíthetjük. A tudatos és együttműködésen alapuló intézkedések hatására a hátrányos helyzetű csoportok életminősége, önálló életvezetési képességük javulhat ezáltal:

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők megfelelő képzéshez, munkalehetőséghez, ruhához és élelmiszerhez, valamint egészségügyi szolgáltatásokhoz jussanak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek fejlesztését, a családban elfoglalt szerepük jelentőségének kihangsúlyozását, megfelelő szabadidős, rekreációs tevékenységek biztosítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek aktív közösségi szerepvállalásának megőrzése, szolgáltatásokhoz való hozzáfutás biztosítása, értékeik hagyományaik átöröklése a fiatalabb nemzedékekre.

Etlengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az izoláció kialakulásának megakadályozását, anyai mivoltuk fontosságának kihangsúlyozását, munkaerő piacon történő elhelyezkedésük segítését és megfelelő képzésekhez, szolgáltatásokhoz való hozzáfutás biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyasztással élő szükségleteinek kielégítését, megfelelő információ szolgáltatást és a számukra legmegfelelőbb környezet biztosítását.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kitöltése javasolt, opcionális)

A	Intézkedés címe:	
B	Feltárt probléma megnevezése	
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	
G	Az intézkedés felelőse	
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatult adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszaesztatására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településtünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A lársadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata.

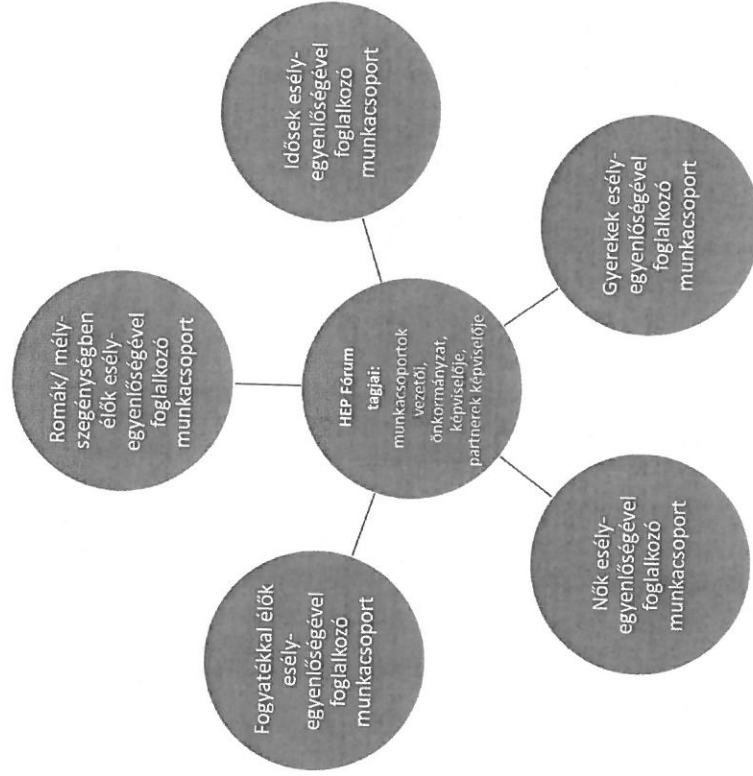
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása

- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/területi televíziós közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/területi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozói, tisztviselői, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokról az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),

- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sértülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősségével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségtől továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sértülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelősége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként foglalná a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-t, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesítés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető – felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.**

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításában lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és/2023. (...) határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összevoglaltó IT tábla nem a melléklete a HEP-nek, hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező elemei!

Pákozdi, 2023. október

Kardos Ádám
polgármester

Szabadi-Gál Rita
jegyző

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

**PÁKOZD NAGYKÖZSÉG
POLGÁRMESTERE**

✉ 8095 Pákozd, Hősök tere 9.

☎ 22/258-403

E-mail:

polgarmester@pakozd.hu

Tárgy: Előterjesztés igazgatási szünet elrendelésének jóváhagyásáról

Előterjesztő: Kardos Ádám polgármester

Az előterjesztést készítette: Szabadi-Gál Rita jegyző

Melléklet: -

A tárgyalás módja: Az előterjesztést **nyilvános ülésen** kell tárgyalni.

A szavazás módja: A döntéshozatal **egyszerű többséget** (a jelenlévő önkormányzati képviselők több, mint felének igen szavazata) igényel.

ELŐTERJESZTÉS

Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. október 30. napján tartandó rendes nyilvános ülésére

8. Napirendi pont: Előterjesztés igazgatási szünet elrendelésének jóváhagyásáról

Előterjesztő: Kardos Ádám polgármester

Tisztelet Képviselő-testület!

Az Országgyűlés a közfeladatok ellátásáról való állami és önkormányzati gondoskodás, valamint a közfeladatok ellátásában részt vevő foglalkoztatottak pihenéshez való jogának összehangolt biztosítása céljából megalkotta az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvényt, amely 2023. július 1-én lett kihirdetve, és a kihirdetését követő napon lépett hatályba.

Ebben felhatalmazást kapott a Kormány, hogy rendeletben igazgatási szünetet rendeljen el és meghatározza az igazgatási szünet időszakát.

Tekintettel a törvény megalkotásának idejére, 2023-ban csak téli igazgatási szünet elrendelését tette lehetővé, és az ahhoz igazodó önkormányzati határozat nem március 1-ig hozható meg, hanem a Kormány rendeletének kihirdetésétől számított 90 napon belül.

A Kormány a tárgybani, 2023. évi téli igazgatási szünet elrendeléséről szóló 407/2023 (VIII.30.) rendeletét 2023. augusztus 30-án hozta meg és 2023. augusztus 31-én léptette hatályba. Ekkortól 90 napon belül, azaz november 30-ig kell az önkormányzatoknak meghozni a határozatukat, igazodva a Kormányrendeletben foglaltakhoz.

A 407/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet úgy határozta meg, hogy a 2023. évi téli igazgatási szünet 2023. december 27. napjától 2024. január 1. napjáig tart.

A gyakorlatban – és a 2023. évi XXVI. törvény előírásai szerint – a munkáltatói jogkör gyakorlója köteles az igazgatási szünetre eső valamennyi munkanapra szabadságot kiadni a foglalkoztatott részére azzal, hogy ha a foglalkoztatott részére a tárgyévben kiadható szabadság már kiadásra került, a téli igazgatási szünetre a tárgyévet követő évben esedékes szabadságot kell kiadni.

Az eljárási határidők tekintetében, miután az igazgatási szünet tartama központilag, kormányhatározatban rendezett, így valamennyi államigazgatási szervre vonatkozik, tehát

amennyiben nem kerülne sor az elrendelésére, akkor is „állnának az ügyek”, egyrészt mert az igazgatási szünet ideje nem számít bele az egyes ügyintézési határidőkbe, másrészt nincs fogadó fél más állami szerv (MÁK, Kormányhivatal, Bíróság, építés hatóság, postai küldemények, adatszolgáltatás, hirdetések kiállításának határideje stb.) részéről. Részletesen tartalmazza a 2023. évi XXVI. törvény 3.§ (2) bekezdése, valamint 7.§ (2) bekezdés f.) pontja.

A határidők meghosszabbodnak, a törvény arról is rendelkezik, hogy az igazgatási szünet időtartama alatt nem kell biztosítani, hogy az elektronikus ügyintézés keretében a hivatali tárhelyre érkezett üzenetek minden munkanapon átvételre kerüljenek. Ezalatt az időszak alatt ügyeletet nem kell biztosítani.

Tekintettel azonban arra, hogy a 2023. évi XXVI. törvény azt is tartalmazza, hogy a szerv halaszthatatlan közfeladatainak folyamatos és zavartalan ellátását biztosítani kell, egyetlen kivétel jelentkezik az önkormányzatnál: a helyben történt halálozás esete, abban az esetben ha a halál okát megállapító orvos az erre vonatkozó jogszabályok alapján a rendszerben rögzítette a halál tényét, annak anyakönyvi feldolgozását a következő munkanapon el kell végezni, hiszen a 2023. évi téli szünet időtartama az ünnepekkel együtt mindösszesen 9 napot jelent, jóllehet csak 3 munkanapot jelent.

A törvény felhatalmazása alapján az igazgatási szünet alatti működés tekintetében a munkáltatói jogkör gyakorlója rendelheti el a hivatal foglalkoztatottjainak vonatkozásban az igazgatási szünet alatti munkavégzést. Pákozdon a hivatal vezetője a jegyző egyben anyakönyvvezető is, aki ügyeleti telefonszám megadásával kell biztosítsa, hogy elvégzi a halaszthatatlan esetben, azaz kizárólag az orvosi rögzítést követően a helyben történt halálozással kapcsolatos feladatokat. Erről a lakosságot a helyben szokásos módon tájékoztatni kell.

Fentieknek megfelelően javaslom az alábbi határozati javaslat elfogadását.

Pákozdi, 2023. október 26.

Kardos Ádám s.k.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**Pákozdi Nagyközség Önkormányzata
Képviselő-testületének**

...../2023.(.....) számú határozata

igazgatási szünet elrendeléséről

Pákozdi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi döntést hozta:

1. Pákozdi Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: törvény) 7. § (1) bekezdés a.) pontja alapján, összhangban a 2023. évi téli igazgatási szünet elrendeléséről szóló 407/2023 (VIII.30.) Korm. rendelettel a Pákozdi Polgármesteri Hivatalban 2023. december 27. -2024. január 1. közötti időszakra (3 munkanap) igazgatási szünet elrendeléséről határoz. Az igazgatási szünet időtartama alatt az ügyfélfogadás szünetel, a Hivatal zárva tart.
2. A képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy az igazgatási szünetről, az ügyfélfogadás szüneteléséről és a törvény 7. § (4) bekezdés d.) szerint felmerülő esetleges kivételről a lakosságot a helyben szokásos módon tájékoztassa.

Felelős: Kardos Ádám polgármester
Szabadi-Gál Rita jegyző

Határidő: azonnal

**PÁKOZD NAGYKÖZSÉG
POLGÁRMESTERE**
✉ 8095 Pákozd, Hősök tere 9.
☎ 22/258-403
E-mail:
polgarmester@pakozd.hu

Tárgy: Tájékoztatás Katonai Emlékpark Pákozd Nemzeti Emlékhely tájékoztató leveléről
Előterjesztő: Kardos Ádám polgármester
Az előterjesztést készítette: Szabadi-Gál Rita jegyző
Véleményezte: Pénzügyi Bizottság
Melléklet: KEMPP tájékoztató levele

A tárgyalás módja: Az előterjesztést **nyilvános ülésen** kell tárgyalni.

A szavazás módja: A döntéshozatal **egyszerű többséget** (a jelenlévő önkormányzati képviselők több, mint felének igen szavazata) igényel.

ELŐTERJESZTÉS

Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2023. október 30. napján tartandó rendes nyilvános ülésére

9. Napirendi pont: Tájékoztatás Katonai Emlékpark Pákozd Nemzeti Emlékhely tájékoztató leveléről

Tisztelet Képviselő-testület!

Mellékelten csatolom a Katonai Emlékpark Pákozd Nemzeti Emlékhely ügyvezetőjének tájékoztató levelét és az ahhoz tartozó mellékleteket.

Kérem szíveskedjenek megismerni és annak tartalmát elfogadni.

Pákozd, 2023. október 26.

Kardos Ádám s.k.
polgármester

HATÁROZATI JAVASLAT

**Pákozd Nagyközség Önkormányzata
Képviselő-testületének**

...../2023.(.....) számú határozata

Katonai Emlékpark Pákozd Nemzeti Emlékhely tájékoztatásának elfogadásáról

Pákozd Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a fenti tárgyú előterjesztést megtárgyalta és az alábbi döntést hozta: